

Jaarverslag

Hof van Discipline &
Raden van Discipline

2021

A person wearing a blue suit jacket and a white pleated scarf is holding an open red notebook. The person's hands are visible, and they are holding a black pen over the notebook. The background is a solid blue color.

1 Voorwoord

2 Over tuchtrechter
en tuchtrecht

3 Jaarcijfers 2021

4 Schorsingen
en schrappingen

5 Samenstelling
colleges in 2021

6 Links en informatie

Voorwoord

1 Voorwoord

2 Over tuchtrechter en tuchtrecht

3 Jaarcijfers 2021

4 Schorsingen en schrappingen

5 Samenstelling colleges in 2021

6 Links en informatie

Het advocatentuchtrecht vormt het sluitstuk op de naleving en handhaving van de kernwaarden uit artikel 10a, lid 1 Advocatenwet te weten onafhankelijkheid, partijdigheid, deskundigheid, integriteit en vertrouwelijkheid.

Deze kernwaarden van de advocatuur vormen de sleutel tot het bereiken van goede rechtspleging. Een goede rechtspleging is onmisbaar voor het vertrouwen van de maatschappij in de overheid en daarmee voor het functioneren van de maatschappij. Het belang van de tuchtrechtspraak in deze tijden is daarmee onderstreept.

In dit jaarverslag van de vier raden en het hof van discipline wordt een toelichting gegeven op de werkzaamheden van de raden en het hof van discipline in 2021. Dit gebeurt onder meer aan de hand van de cijfermatige ontwikkelingen die in het jaarverslag verder worden toegelicht.

COVID-19

Bij een vrijwel gelijke instroom aan klachten in 2021 ten opzichte van 2020 zijn in 2021 meer klachten behandeld. Dit ondanks de als gevolg van COVID-19 uitdagende omstandigheden voor met name de griffiers en griffie-medewerkers van de raden en het hof. De invoer in 2020 van artikel 3.4 van de Tweede Verzamelwet COVID-19, waarmee het mogelijk werd zittingen te houden door middel van een tweezijdig elektronisch communicatiemiddel, speelt hierbij een belangrijke rol. Gezien de goede ervaringen met dit middel, ook om aanhoudingen te voorkomen, is de tijdigheid van de tuchtrechtspraak gediend met een

permanente regeling. Een andere technische ontwikkeling waarmee de openbaarheid was gediend: op 22 februari 2021 en 23 maart 2021 waren zittingen van de raad van discipline Amsterdam te volgen via een livestream. Daar is door een veelheid van belangstellenden gebruik van gemaakt.

Eenheid

De mogelijkheden en gemakken van elektronisch vergaderen hebben de samenwerking tussen de raden in deze periode versterkt. Dit heeft geleid tot afstemming op tal van punten in de administratieve processen, diverse aanpassingen in de op de website van de raden van discipline gepubliceerde reglementen en protocollen en de invoering van een herzieningsprotocol. Voorts heeft een projectgroep onderzocht wat de oorzaken zijn van het verschil in doorlooptijd van klachtzaken bij de raden. De projectgroep heeft geconcludeerd dat de werkprocessen op de griffies van de raden grotendeels gelijk zijn. In de verdere behandeling van klachten zijn procesmatige verschillen en mogelijkheden tot stroomlijning geconstateerd en geadviseerd.

Automatisering

De klachtbehandeling door de tuchtcolleges gebeurt steeds meer digitaal. Het interne administratieve proces is inmiddels digitaal ingericht. De tuchtcolleges streven naar volledig digitale klachtenafhandeling. De verwachting is dat met die volledige digitalisering van het werkproces in de toekomst nog een belangrijke slag kan worden gemaakt waar het gaat om de doorlooptijd van klachtzaken.

1 Voorwoord

2 Over tuchtrechter en tuchtrecht

3 Jaarcijfers 2021

4 Schorsingen en schrappingen

5 Samenstelling colleges in 2021

6 Links en informatie

Kwaliteit

De bestaande uitdagingen voor het toezicht op de kwaliteit van de dienstverlening van de zich specialiserende advocatuur en mogelijke oplossingen zijn aan de orde gekomen tijdens de professionele ontmoeting dekensraden-hof van 24 juni 2021. Het is voor de dekens lastig om in beeld te krijgen welke advocaten onder de maat presteren en dus om die advocaten aan te pakken. Voor zover het gaat om procederende advocaten bestaat dat beeld wel in de rechtspraak. Het is wenselijk dat de gerechten, vaker dan nu het geval is, de dekens attenderen op slecht functionerende advocaten. Voor de tuchtrechtspraak wordt het belang van de ontwikkeling van het kennissysteem, naast het zorgdragen voor een wat betreft kennisachtergrond brede samenstelling van de raden en het hof, onderstreept.

mr. Q.R.M. Falger,

voorzitter raad van discipline in het ressort Amsterdam tot 1 januari 2022

mr. R.M.M. van den Heuvel,

voorzitter raad van discipline in het ressort 's-Hertogenbosch tot 1 mei 2022

-
- 1 Voorwoord
  - 2 Over tuchtrechter en tuchtrecht**
  - 3 Jaarcijfers 2021
  - 4 Schorsingen en schrappingen
  - 5 Samenstelling colleges in 2021
  - 6 Links en informatie

Over tuchtrechter en tuchtrecht

1 Voorwoord

2 Over tuchtrechter en tuchtrecht

2.1 Tuchtrecht voor advocaten

2.2 De tuchtrechter

3 Jaarcijfers 2021

4 Schorsingen en schrappingen

5 Samenstelling colleges in 2021

6 Links en informatie

2.1 Tuchtrecht voor advocaten

Wettelijke grondslag

Het tuchtrecht voor advocaten is geregeld in [artikel 46 en volgende van de Advocatenwet](#). In artikel 46 Advocatenwet zijn drie normen vastgelegd waaraan advocaten zich behoren te houden:

- de zorg voor de cliënt;
- de naleving van de Advocatenwet, de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) en de Verordening op de advocatuur (Voda);
- de betamelijkheidsnorm (advocaten dienen zich overigens te gedragen zoals dat een behoorlijk advocaat betaamt).

De tuchtrechter toetst een klacht over het handelen of nalaten van een advocaat aan deze normen. Bij de invulling van deze normen worden de [Gedragsregels](#) voor advocaten als richtlijn gebruikt, maar de tuchtrechter is daar niet aan gebonden.

Klacht over een advocaat: wie, waarover, wanneer en waar

Een klacht over een advocaat kan worden ingediend door een belanghebbende, bijvoorbeeld een cliënt(e), een wederpartij of een derde die meent dat een van de normen uit artikel 46 Advocatenwet jegens hem of haar is geschonden. Een klacht moet gaan over een handelen of nalaten van een advocaat waardoor de klager rechtstreeks in zijn/haar belang is getroffen. Over zaken met een algemeen belang kan alleen de lokale deken klagen door een zogeheten dekenbezwaar in te dienen bij de raad van discipline. De landelijke deken kan alleen in hoger beroep gaan tegen een beslissing van een raad waar hij het om redenen van algemeen belang niet mee eens is.

Klachten moeten zich richten tegen individuele advocaten

(onder wie advocaat-stagiairs en deken(s)) die in Nederland zijn ingeschreven en onder voorwaarden ook tegen andere Europese advocaten. Als een klacht gaat over een kantoor dan wordt deze geacht te zijn gericht tegen de advocaat-bestuurders van dat kantoor. Tegen een ex-advocaat kan ook worden geklaagd als het om gedragingen gaat uit de tijd dat hij/zij nog advocaat was en de klagtermijn van in beginsel drie jaar nog niet is verlopen.

Een klacht over een advocaat moet in principe binnen drie jaar na de verweten gedraging schriftelijk worden ingediend bij de [deken](#) van de orde van advocaten in het [arrondissement](#) waar de advocaat kantoor houdt (hierna ook : de lokale deken). De lokale deken onderzoekt elke ingediende klacht, waarbij ook de beklagde advocaat in de gelegenheid wordt gesteld op de klacht te reageren. Als de klacht na het onderzoek van en mogelijke bemiddeling door de deken niet is opgelost, stuurt de deken het klachtdossier op verzoek van de klager door naar de raad van discipline. De klager moet dan wel eerst het griffierecht van € 50,- betalen.

Als de klacht gaat over een advocaat die ook lokaal deken is, wijst de voorzitter van het hof van discipline een andere lokale deken aan om de klacht te onderzoeken. Op verzoek van de klager wordt de klacht na het onderzoek naar de raad van discipline gestuurd.

Meer informatie over de rol van de lokale dekens bij klachten over advocaten is te vinden op de [website](#) van de NOvA.

1 Voorwoord

2 Over tuchtrechter en tuchtrecht

2.1 Tuchtrecht voor advocaten

2.2 De tuchtrechter

3 Jaarcijfers 2021

4 Schorsingen en schrappingen

5 Samenstelling colleges in 2021

6 Links en informatie

2.2 De tuchtrechter

Nederland kent vier [raden van discipline](#) – Amsterdam, Arnhem-Leeuwarden, Den Haag en 's-Hertogenbosch – die in eerste aanleg oordelen over tuchtklachten. Daarnaast is er een [Hof van Discipline](#) dat in hoger beroep en in laatste instantie over tuchtklachten oordeelt. Cassatie is niet mogelijk. Naast tuchtklachten behandelen de tuchtcolleges ook enkele bijzondere zaken, waarover hieronder meer.

Raden van Discipline

Elke raad van discipline bestaat uit een voorzitter, plaatsvervangend voorzitters en (plaatsvervangend) leden-advocaten. De (plaatsvervangend) voorzitters zijn rechter en worden bij ministerieel besluit benoemd.

De (plaatsvervangend) leden-advocaten worden door het college van afgevaardigden van de NOvA gekozen. De raden worden bijgestaan door griffiers die door de raden worden benoemd. De griffiers, de plaatsvervangend griffiers en de griffiemedewerkers zijn in dienst van de Stichting Ondersteuning Tuchtcolleges Advocatuur (SOTA). In het [bestuursreglement van de raden](#) is meer informatie te vinden over de organisatiestructuur van de raden van discipline.

Na ontvangst van een klachtdossier van de lokale deken wordt bepaald of de tuchtklacht op zitting moet worden behandeld of schriftelijk (bij voorzittersbeslissing) kan worden afgedaan. In het [procesreglement van de raden](#) is hierover meer informatie te vinden.

Hof van Discipline

Het hof van discipline bestaat uit een voorzitter, plaatsvervangend voorzitters, (plaatsvervangend) kroonleden en (plaatsvervangend) leden-advocaten. De (plaatsvervangend)

voorzitters en kroonleden zijn rechter en worden benoemd bij koninklijk besluit. De leden-advocaten worden door het [College van Afgevaardigden](#) van de NOvA gekozen op voordracht van een voordrachtcommissie bestaande uit twee leden van de algemene raad en twee leden van het bestuur van het hof van discipline. Het hof van discipline wordt bijgestaan door griffiers die door het hof worden benoemd. De griffier, de plaatsvervangend griffier(s) en de griffiemedewerkers zijn in dienst van de Stichting Ondersteuning Tuchtcolleges Advocatuur (SOTA). In het [bestuursreglement van het hof](#) is meer informatie te vinden over de organisatiestructuur van het hof van discipline.

Nadat een klager hoger beroep heeft ingesteld tegen een beslissing van de raad van discipline wordt bepaald of het hoger beroep op zitting moet worden behandeld of schriftelijk kan worden afgedaan. In het [procesreglement van het hof](#) is de gang van zaken rondom de behandeling van een hoger beroep uitvoerig beschreven.

Tuchtrechtelijke maatregelen

Bij een gegronde klacht kunnen de raden of het hof in hoger beroep aan de advocaat een maatregel opleggen. Kort gezegd zijn de mogelijke [maatregelen](#):

- waarschuwing
- berisping
- geldboete (tot een maximum van € 21.750,- in 2021)
- schorsing voor maximaal een jaar
- schrapping van het [tableau](#).

Een maatregel wordt pas van kracht als de beslissing waarbij de maatregel is opgelegd onherroepelijk is geworden, dat wil

1 Voorwoord

2 Over tuchtrechter en tuchtrecht

2.1 Tuchtrecht voor advocaten

2.2 De tuchtrechter

3 Jaarcijfers 2021

4 Schorsingen en schrappingen

5 Samenstelling colleges in 2021

6 Links en informatie

zeggen als er geen hoger beroep wordt ingesteld, een ingesteld hoger beroep wordt ingetrokken of als het hof de beslissing van de raad in hoger beroep heeft bekrachtigd.

Griffierecht en kostenveroordeling

Als een klacht gegrond wordt verklaard, moet de advocaat het door de klager betaalde griffierecht van € 50,- aan de klager vergoeden. Als bij een gegrond verklaarde klacht ook een maatregel is opgelegd, kunnen de raad van discipline en het hof van discipline ook een kostenveroordeling uitspreken. Meer informatie over de uitgangspunten die de raden en het hof hanteren bij de toepassing van een kostenveroordeling is te vinden in de [richtlijn van de raden](#) en de [richtlijn van het hof](#).

Publicatie van beslissingen

De beslissingen van de raden en het hof worden geanonimiseerd gepubliceerd op www.tuchtrecht.nl.

De NOvA publiceert onherroepelijke schorsingen en schrappingen met vermelding van de naam van de advocaat in het advocatenregister, het openbare gedeelte van het [tableau](#). Verder publiceert de NOvA elke twee maanden een [lijst](#) met de namen van onherroepelijk onvoorwaardelijk geschorste en geschrapte advocaten. Hierover is meer informatie te vinden op de website van de NOvA.

Bijzondere zaken: kort geding-zaken en toezichtzaken

Naast de gewone klachtprocedure kunnen bij de tuchtcolleges onder meer ook de volgende bijzondere procedures worden gevoerd:

- [Spoedshalve schorsing](#) (een soort kort geding in tuchtzaken)
- [Onbehoorlijke praktijkuitoefening](#) (een praktische ordemaatregel)
- [Weigering inschrijving advocaat](#)
- [Bijzondere schrapping kort na beëdiging](#)
- [Weigering aanwijzing advocaat door de lokale deken](#)

Meer informatie

Meer informatie is te vinden op de volgende websites:

- www.raadvandiscipline.nl
- www.radenvandiscipline.nl
- www.hofvandiscipline.nl
- www.advocatenorde.nl
- www.tuchtrecht.nl
- www.tuchtrecht-updates.nl

-
- 1 Voorwoord
- 2 Over tuchtrechter
en tuchtrecht
- 3 Jaarcijfers 2021**
- 4 Schorsingen
en schrappingen
- 5 Samenstelling
colleges in 2021
- 6 Links en informatie

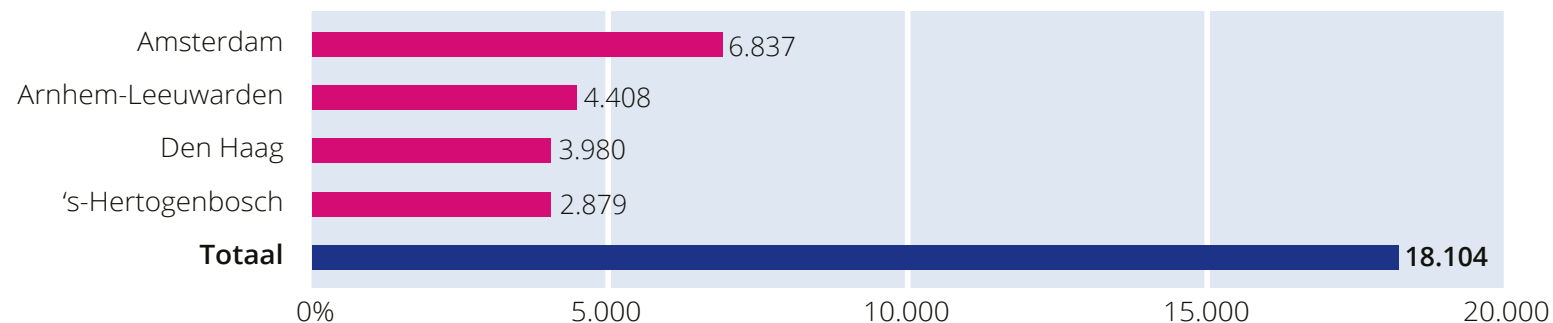
Jaarcijfers 2021

- 1 Voorwoord
- 2 Over tuchtrechter en tuchtrecht
- 3 **Jaarcijfers 2021**
  - 3.1 **Raden van Discipline**
  - 3.2 Hof van Discipline
- 4 Schorsingen en schrappingen
- 5 Samenstelling colleges in 2021
- 6 Links en informatie

3.1 Raden van Discipline

3.1.1 Aantal advocaten per raad van discipline

Aantal advocaten per 1 januari 2022

Per 1 januari 2022 zijn er in totaal 18.104 Nederlandse advocaten. In onderstaande tabel zijn deze advocaten verdeeld over de werkgebieden van de verschillende raden van discipline. De werkgebieden van de raden van discipline komen overeen met de [ressorten van de gerechtshoven](#) Amsterdam, Arnhem-Leeuwarden, Den Haag en 's-Hertogenbosch.

Elk ressort bestaat weer uit een aantal arrondissementen, waarvan de grenzen samenvallen met de grenzen van de lokale orden van advocaten. De advocaten waren in 2021 als volgt verdeeld over de arrondissementen.

Arrondissement	Aantal advocaten	Ressort
Amsterdam	6.036	6.837 Amsterdam
Noord-Holland	801	
Midden-Nederland	1.801	4.408 Arnhem-Leeuwarden
Noord-Nederland	753	
Gelderland	1.189	
Overijssel	665	
Den Haag	1.941	3.980 Den Haag
Rotterdam	2.039	
Limburg	756	2.879 's-Hertogenbosch
Oost-Brabant	1.146	
Zeeland-West-Brabant	977	
Totaal	18.104	

(bron: [Nederlandse Orde van Advocaten](#))

1 Voorwoord

2 Over tuchtrechter en tuchtrecht

3 Jaarcijfers 2021

3.1 Raden van Discipline

3.2 Hof van Discipline

4 Schorsingen en schrappingen

5 Samenstelling colleges in 2021

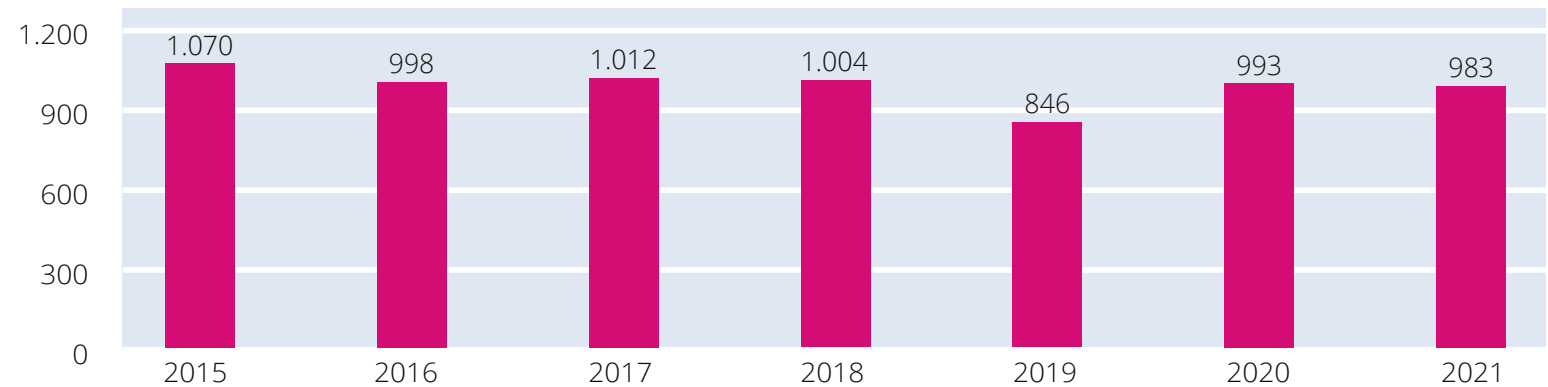
6 Links en informatie

3.1.2 Aantal zaken

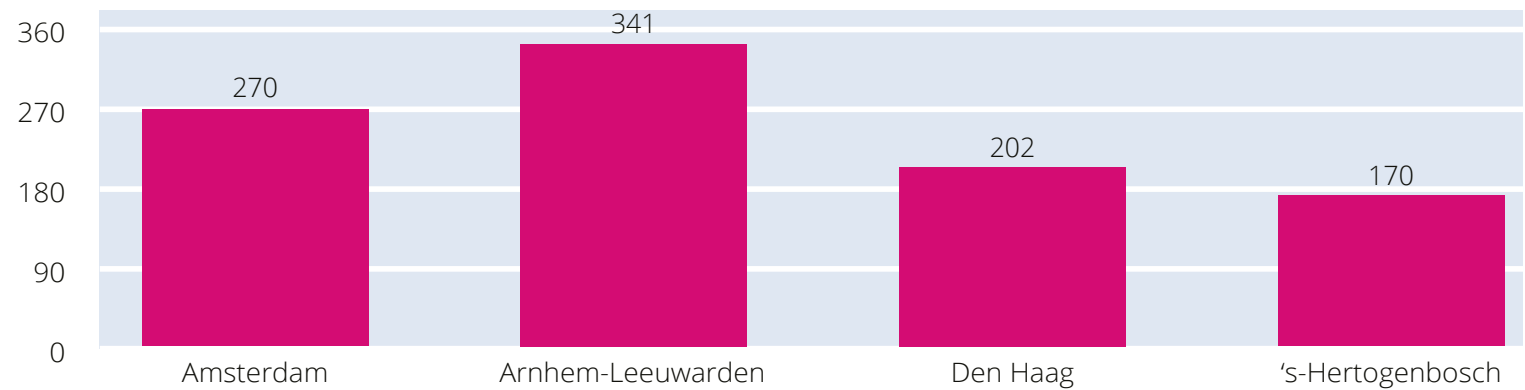
In 2021 zijn bij de raden van discipline 983 nieuwe zaken ingekomen; zie onderstaande tabel. In 2020 waren dat er 993, in 2019 846 en in 2018 1004. Vergeleken met 2020 is sprake van een – kleine – afname van het aantal nieuwe zaken van -0,9%.

Ingekomen	Afgedaan	Eindvoorraad	In behandeling
2021	2021	2020	eind 2021
983	1039	599	543

Instroom klachten raden van discipline totaal

Instroom klachten per raad van discipline

- 1 Voorwoord
- 2 Over tuchtrechter en tuchtrecht
- 3 **Jaarcijfers 2021**
  - 3.1 Raden van Discipline
  - 3.2 Hof van Discipline
- 4 Schorsingen en schrappingen
- 5 Samenstelling colleges in 2021
- 6 Links en informatie

De raden van discipline hebben in totaal 1039 zaken afgedaan in 2021. In werkelijkheid hebben de raden overigens meer beslissingen genomen.

Tussenbeslissingen (6) en voorzittersbeslissingen waartegen verzet is ingesteld (245), vallen namelijk niet onder 'afgedane zaken'. Ook de bijzondere beslissingen zoals genoemd in tabel 3.1.3.2 en voor de daarin opgenomen beslissingen op klachten over de raden en de griffies vallen evenmin onder 'afgedane zaken'.

Degemiddelde doorlooptijd van de reguliere tuchtklachtzaken in 2021 was 7,5 maand. Vergeleken met 2020 en 2019 is de gemiddelde doorlooptijd van een reguliere tuchtklachtzaak opgelopen. Oorzaken hiervoor zijn onder meer de ook in 2021 nog geldende coronamaatregelen, aanhoudingsverzoeken en capaciteitsproblemen. De doorlooptijd is de tijd tussen de binnenkomst van een reguliere tuchtklacht bij een raad van discipline en de beslissing op de tuchtklacht.

Zie ook onderstaande grafiek.

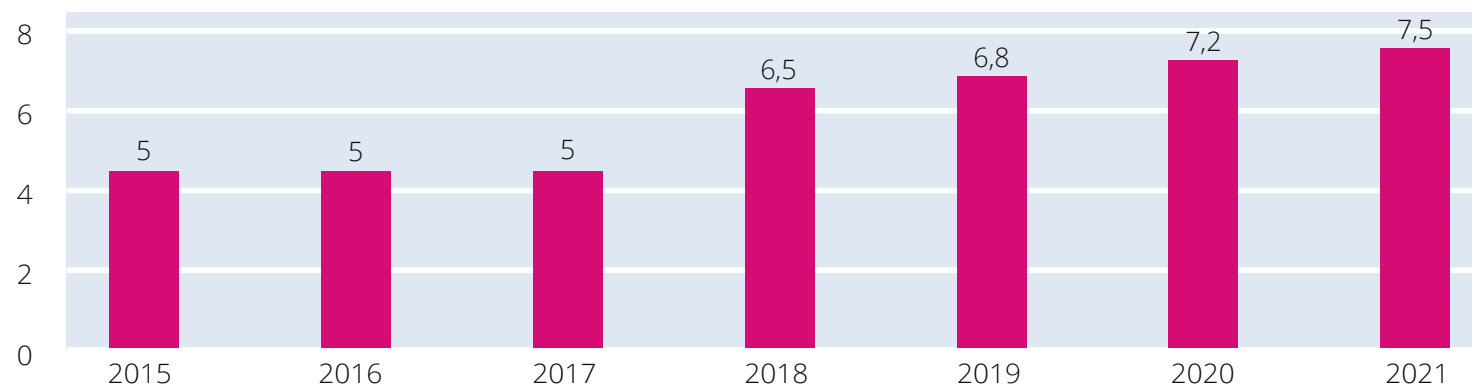
De gemiddelde doorlooptijd van tuchtklachten die door de (plaatsvervangend) voorzitters van de raden zijn beoordeeld (de zogenaamde [voorzittersbeslissing](#)) was in 2021 2,5 maand.

3.1.3 Inhoud beslissingen

Gewone en bijzondere beslissingen

De raden behandelen vooral tuchtklachten die zijn ingediend door een klager of door de deken. In tabel 3.1.3.1 hieronder is vermeld hoe in 2021 in eerste aanleg door de raden van discipline is geoordeeld over die reguliere tuchtklachten ([artikel 48 Advocatenwet](#)). Daarnaast werden kleinere aantallen bijzondere zaken behandeld, zoals verzoeken om spoed-schorsing, wraking en herziening. De beslissingen in die bijzondere zaken staan verderop, in tabel 3.1.3.2.

Gemiddelde doorlooptijd reguliere tuchtklachtzaken (in maanden)

- 1 Voorwoord
- 2 Over tuchtrechter en tuchtrecht
- 3 Jaarcijfers 2021**
  - 3.1 Raden van Discipline**
  - 3.2 Hof van Discipline
- 4 Schorsingen en schrappingen
- 5 Samenstelling colleges in 2021
- 6 Links en informatie

Tabel 3.1.3.1 Tuchtrechtelijke oordelen op grond van artikel 48 Advocatenwet

Tuchtrechtelijke oordelen op grond van artikel 48	Amsterdam	Arnhem-Leeuwarden	Den Haag	's-Hertogenbosch	Totaal 2021	% van totaal 2021	Totaal 2020	% van totaal 2020
Ongegrond/niet-ontvankelijk	195	224	122	113	654	68,0 %	545	67,9%
Geground/geen maatregel	9	9	2	10	30	3,1 %	30	3,7%
Geground/waarschuwing	37	33	24	29	123	12,8 %	107	13,3%
Geground/berisping	18	29	17	24	88	9,2 %	61	7,6%
Geground/voorwaardelijke geldboete	1	1	0	0	2	0,2 %	0	0,0%
Geground/onvoorwaardelijke geldboete	0	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0%
Geground/voorwaardelijke schorsing	1	6	9	2	18	1,9 %	23	2,9%
Geground/onvoorwaardelijke schorsing	7	11	9	5	32	3,3 %	23	2,9%
Geground/schrapping (aantal beslissingen)	7	3	1	3	14	1,5 %	14	1,7%
Totaal:	275	316	186	184	961	100%	803	100%
waarvan geground:	80	92	62	73	307	31,9 %	258	32,1%
Aantal door raad van discipline geschrapte advocaten	1	2	2	4	9		9	
(Voorwaardelijke) geldboete naast andere maatregel	1	1	0	0	2		1	

In deze tabel worden onder 'ongeground/niet-ontvankelijk' begrepen:

1. voorzittersbeslissingen (kennelijk ongegrond en/of (kennelijk) niet-ontvankelijk) waartegen geen verzet is ingesteld (239)
2. voorzittersbeslissingen waartegen verzet is ingesteld (245)
3. verzetbeslissingen waarbij het verzet ongegrond of niet-ontvankelijk is verklaard (179)
4. verzetbeslissingen waarbij het verzet gegrond is verklaard, maar waarbij de klacht vervolgens ongegrond of niet-ontvankelijk is verklaard (18)
5. verzetbeslissingen waarbij zowel het verzet als de klacht gegrond is verklaard (4)

Onder 'gegrond' worden ook begrepen de beslissingen waarin een klacht voor een deel gegrond en voor een deel ongegrond wordt verklaard.

In het cijfer 'gegrond/voorwaardelijke schorsing' zitten alleen de geheel voorwaardelijke schorsingen. De onvoorwaardelijke schorsingen waarvan een deel voorwaardelijk is opgelegd, vallen in de categorie 'gegrond/onvoorwaardelijke schorsing'.

Een geldboete kan samen met een andere maatregel worden opgelegd. In dat geval is de boetebeslissing vermeld in de onderste regel van de tabel: 'geldboete naast maatregel'. In 2021 is in twee

- 1 Voorwoord
- 2 Over tuchtrechter en tuchtrecht
- 3 **Jaarcijfers 2021**
  - 3.1 Raden van Discipline
  - 3.2 Hof van Discipline
- 4 Schorsingen en schrappingen
- 5 Samenstelling colleges in 2021
- 6 Links en informatie

zaken een geldboete samen met een andere maatregel opgelegd. Het cijfer 'aantal door raad van discipline geschrapt advocaten' geeft het aantal advocaten weer dat door een raad van discipline in 2021 van het tableau is geschrapt. In 2021 zijn er negen advocaten van het tableau geschrapt.

De meeste oordelen in tabel 3.1.3.1 zijn inmiddels onherroepelijk. Een aantal oordelen is inmiddels in hoger beroep vernietigd (wat soms tot een lichtere of zwaardere maatregel leidt) of zijn nog niet onherroepelijk omdat het hoger beroep nog loopt.

In 2021 is tegen ongeveer een kwart van de beslissingen van de raden van discipline hoger beroep ingesteld. In 2021 heeft het hof van discipline 101 beslissingen van de raden in geheel of overwegende mate bekrachtigd en 71 raadsbeslis-

singen in geheel of overwegende mate vernietigd. Met deze kanttekeningen kan over de beslissingen van de raden van discipline in onderstaande tabel het volgende worden opgemerkt.

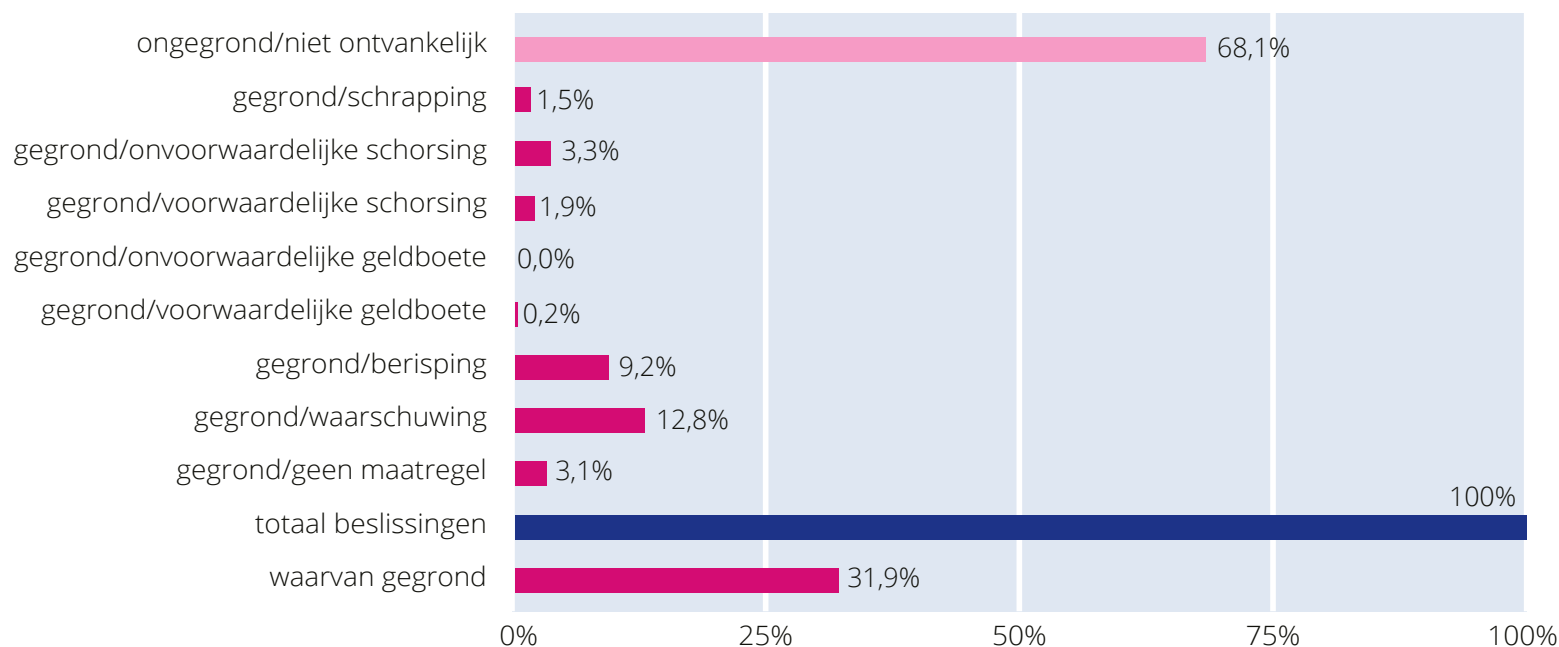
Gegronde/ongegronde

In 2021 was een derde van de tuchtklachten (gedeeltelijk) gegronde. Van de 961 tuchtrechtelijke oordelen die de raden van discipline in 2021 op grond van artikel 48 Advocatenwet hebben gegeven, waren er 654 ongegronde of niet-ontvankelijk en 307 (gedeeltelijk) gegronde.

Lichte/zware maatregelen

Uit tabel 3.1.3.1 en het staafdiagram blijkt verder het volgende. Het totale aantal van 961 (in 2020: 803)

Tuchtrechtelijke beslissingen 2021

- 1 Voorwoord
- 2 Over tuchtrechter en tuchtrecht
- 3 **Jaarcijfers 2021**
  - 3.1 Raden van Discipline
  - 3.2 Hof van Discipline
- 4 Schorsingen en schrappingen
- 5 Samenstelling colleges in 2021
- 6 Links en informatie

tuchtrechtelijke oordelen was naar inhoud als volgt verdeeld: 68% ongegrond of niet-ontvankelijk, 3,1% gegrond zonder maatregel, 12,8% waarschuwing, 9,2% berisping, 0,2% voorwaardelijke geldboete, 1,9% voorwaardelijke schorsing, 3,3% onvoorwaardelijke schorsing, 1,5% schrapping.

De raden legden in 2021 twee keer een voorwaardelijke geldboete samen met een andere maatregel op.

Deze percentages waren in vorige jaren globaal gezien hetzelfde, behalve ten aanzien van het aantal opgelegde berispingen. In 2021 hebben de raden bijna 2% meer berispingen opgelegd dan in 2020. Over het algemeen hebben de raden van discipline in 2021 echter niet beduidend zwaardere of lichtere maatregelen opgelegd dan in eerdere jaren.

Zolang overigens nog hoger beroep mogelijk is of het hoger beroep nog loopt, gaan door een raad opgelegde maatregelen nog niet in. In hoofdstuk 4 staan schorsingen en schrappingen die in 2021 onherroepelijk zijn geworden.

Het aantal schrappingsbeslissingen in 2021 is met 14 beslissingen (over 9 advocaten) gelijk gebleven ten opzichte van 2020 (14 beslissingen) in 2020. Deze aantallen fluctueren nogal per jaar en het gaat om te kleine aantallen om er conclusies over trends aan te kunnen verbinden.

Niet alle zaken worden overigens afgedaan met een tuchtrechtelijk oordeel. Sommige klachtzaken eindigen op andere wijze, zoals door intrekking van de klacht. Dit verklaart het verschil tussen het totaal aantal tuchtrechtelijke oordelen in tabel 3.1.3.1 en het totaal aantal afgedane zaken in tabel 3.1.2.

Overigens kan bij uitzondering een afgedane zaak twee maatregelen bevatten, namelijk als de geldboete samen met een andere maatregel wordt opgelegd.

Zie paragraaf 2.2 voor de verschillende maatregelen die de tuchtrechter kan opleggen.

Tabel 3.1.3.2 Bijzondere beslissingen

Bijzondere beslissingen 2021	Amsterdam	Arnhem-Leeuwarden	Den Haag	's-Hertogenbosch	Totaal 2021	Totaal 2020
Tenuitvoerlegging voorwaardelijke schorsing	0	3 (op verzoek deken)	2 (ambtshalve)	1 (op verzoek deken)	6	1
Wrakingsverzoek ongegrond/niet-ontvankelijk	8	6	6	1	21	11
Wrakingsverzoek toegewezen	0	0	0	1	1	0
Herzieningsverzoek afgewezen	0	1	0	0	1	1
Herzieningsverzoek toegewezen	0	0	0	0	0	0
Verzoek art. 60ab afgewezen	0	0	0	2	2	1
Verzoek artikel 60ab toegewezen (schorsing en/of voorlopige voorziening)	0	1	0	1	2	1
Verzoek artikel 60b afgewezen	1	0	0	0	1	0
Verzoek artikel 60b toegewezen (schorsing onbepaalde tijd en/of voorziening)	3	1	0	0	4	1

1 Voorwoord

2 Over tuchtrechter en tuchtrecht

3 Jaarcijfers 2021

3.1 Raden van Discipline

3.2 Hof van Discipline

4 Schorsingen en schrappingen

5 Samenstelling colleges in 2021

6 Links en informatie

Let op: de tabellen in deze paragraaf bevatten de in 2021 door de raden van discipline gegeven beslissingen. Een aantal van deze beslissingen is nog niet definitief omdat de mogelijkheid om in hoger beroep te gaan nog openstaat of omdat het hoger beroep nog loopt.

In deze tabel valt op dat het aantal wrakingsverzoeken in 2021 ten opzichte van 2020 bijna is verdubbeld (van 11 in 2020 naar 21 in 2021). Voor deze toename is geen duidelijke oorzaak aan te wijzen.

Bezwaren en verzoeken ingediend door deken

De tuchtrechtelijke beslissingen in tabel 3.1.3.1 zijn door de raden van discipline gegeven over óf een klacht van een belanghebbende óf een dekenbezwaar (zie ook par. 2.1). In 2021 beslisten de raden 62 keer op een dekenbezwaar waarvan er 54 (gedeeltelijk) gegrond zijn verklaard. In 2020 ging het om 58 dekenbezwaren waarvan er 57 (gedeeltelijk) gegrond zijn verklaard. Wat betreft het aantal dekenbezwaren is dus sprake van een – kleine – toename.

Verder dienden de deken bij de raden van discipline nog bijzondere verzoeken in, bijvoorbeeld een verzoek om spoedschorsing van een zieke of gedetineerde advocaat. In tabel 3.1.3.2 is te zien dat de raden daarop als volgt beslisten:

- vier beslissingen op grond van artikel 60ab ('tucht-kortgeding'): twee toegewezen en twee afgewezen;
- vijf beslissingen op grond van artikel 60b (ordemaatregel): vier verzoeken van de deken toegewezen en een verzoek afgewezen;
- vier beslissingen waarbij de raad op verzoek van de deken de tenuitvoerlegging van een eerder voorwaardelijk opgelegde schorsing heeft gelast.

Behalve op verzoek van de deken kunnen de raden ook ambtshalve de tenuitvoerlegging van een eerder opgelegde voorwaardelijke schorsing gelasten. In 2021 heeft de raad

Den Haag twee keer ambtshalve de tenuitvoerlegging van een eerder opgelegde voorwaardelijke schorsing gelast. In 2020 wezen de raden één 60ab-verzoek en één 60b-verzoek toe en gaven zij één last tot tenuitvoerlegging van een eerder voorwaardelijk opgelegde schorsing.

Over de aard van de bijzondere procedures op grond van de artikelen 60ab en 60b Advocatenwet kunt u meer lezen in paragraaf 2.2.

1,73% advocaten op vingers getikt

In 2021 werd op 18.104 Nederlandse advocaten (307+2+4 =>) 313 keer ingegrepen door de tuchtrechter in eerste aanleg. Dit betekent dus dat 1,73% van de advocaten in 2021 tuchtrechtelijk is veroordeeld. Dat is iets meer dan in 2020 toen 1,45% van de advocaten tuchtrechtelijk werd veroordeeld.

3.1.4 Aard van de gegronde klachten

Waar gaan de klachten meestal over? Een aantal bijzondere categorieën van gegronde klachten wordt afzonderlijk geregistreerd; die staan vermeld in onderstaande tabel 3.1.4.1.

Het totaalcijfer is niet gelijk aan het totaal aantal gegronde klachten. Veel gegronde klachten vallen immers in geen van deze categorieën. Bovendien kan een klacht in meerdere categorieën vallen. In één beslissing van een raad van discipline wordt vaak op meerdere klachtonderdelen beslist.

Het is lastig om uit deze cijfers conclusies te trekken over de ontwikkeling van de kwaliteit van de advocatuur. Omdat de aantallen per jaar nogal fluctueren en het per categorie gaat om kleine aantallen lijken uit deze cijfers geen betrouwbare conclusies over trends te kunnen worden getrokken.

- 1 Voorwoord
- 2 Over tuchtrechter en tuchtrecht
- 3 **Jaarcijfers 2021**
  - 3.1 Raden van Discipline
  - 3.2 Hof van Discipline
- 4 Schorsingen en schrappingen
- 5 Samenstelling colleges in 2021
- 6 Links en informatie

Tabel 3.1.4.1 Aard van de gegronde klachten

Aard van de gegronde klacht	Amsterdam	Arnhem-Leeuwarden	Den Haag	's-Hertogenbosch	Totaal 2021	Totaal 2020
Hoofdstuk 6 Verordening op de advocatuur (derdengelden, contanten, etc.)	2	1	0	3	6	3
Gedragsregels 17-19 (declareren etc.)	8	25	13	7	53	27
Toevoegingsperikelen	0	5	4	3	12	12
Gedragsregel 15 (belangenconflict)	5	12	2	1	20	9
Opleidingspunten	3	0	0	3	6	0
Geheimhouding	3	3	2	3	11	4
Communicatie met de cliënt	16	21	16	17	70	55
Beroepsaansprakelijkheidsverzekering	0	0	0	0	0	2
Prestatie onder de maat	16	18	32	18	84	77
Inachtneming zorg ten opzichte van de wederpartij:						
algemeen	17	4	8	7	36	20
bewust onjuiste informatie verstrekken	10	3	3	10	26	7
grievende uitlatingen en dreigementen	5	4	1	2	12	10
confraternele correspondentie	1	3	0	0	4	0
regels over de juridische strijd	3	0	3	9	15	4
vrijheid van of ruimte van handelen	18	8	4	19	49	12
belangenverstrengeling	0	4	2	1	7	6

Tabel 3.1.4.2 Over welke partij wordt geklaagd

Beslissingen 2021 over:	Amsterdam	Arnhem-Leeuwarden	Den Haag	's-Hertogenbosch	Totaal 2021	Totaal 2020
eigen advocaat	50	76	60	64	250	182
advocaat wederpartij	63	50	23	30	166	116
advocaten onderling	2	2	3	2	9	17
klachten van derden	5	2	2	5	14	7
varia	8	16	3	3	30	13
klacht van de deken	27	19	7	13	66	65
klacht tegen de deken	0	1	0	2	3	1

1 Voorwoord

2 Over tuchtrechter en tuchtrecht

3 Jaarcijfers 2021

3.1 Raden van Discipline

3.2 Hof van Discipline

4 Schorsingen en schrappingen

5 Samenstelling colleges in 2021

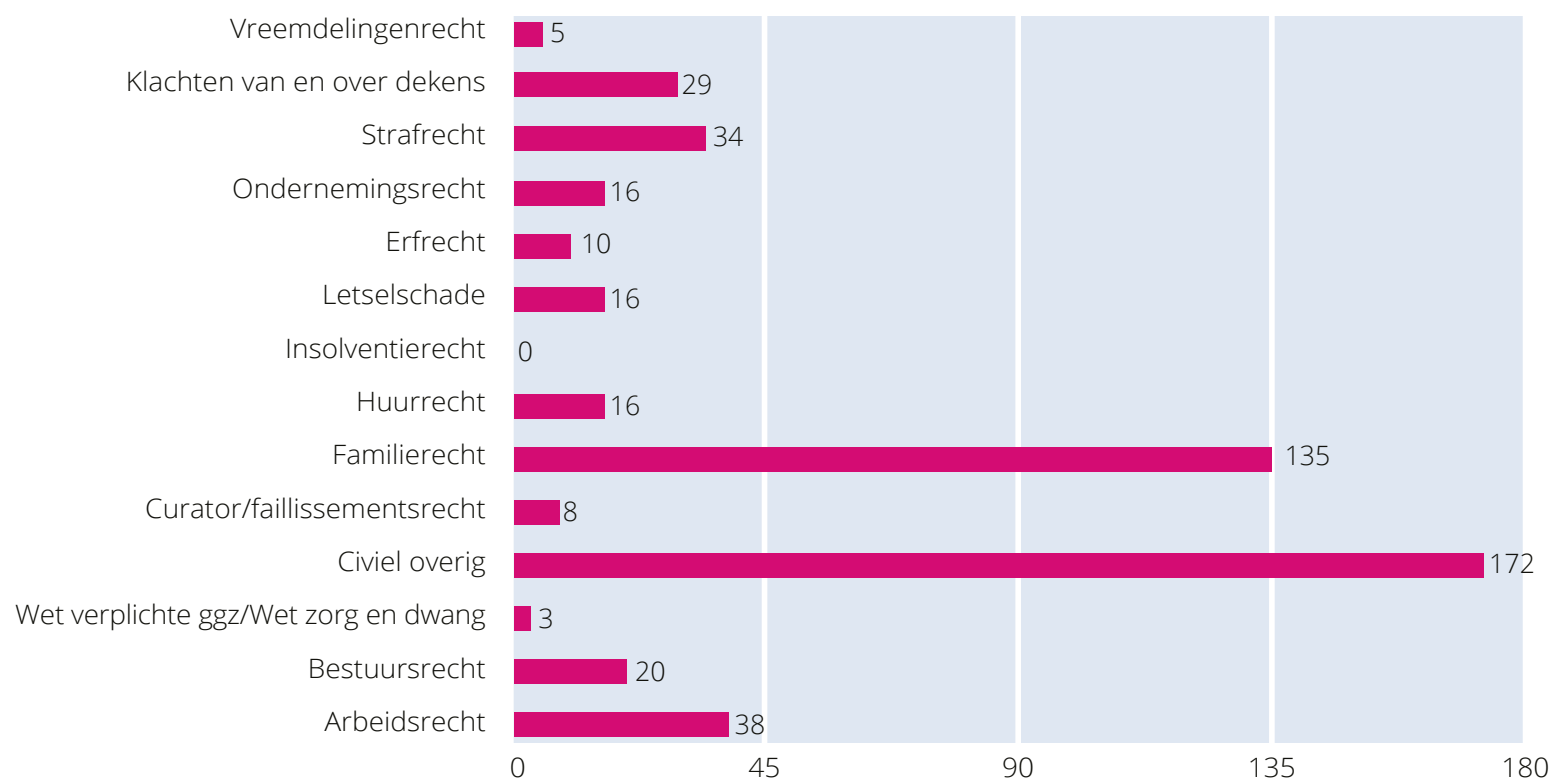
6 Links en informatie

Wel is duidelijk dat zowel in 2021 als in 2020 de meeste gegronde klachten vielen in de categorie 'Prestatie onder de maat', gevolgd door de klachten over 'Communicatie met de cliënt'. Vergeleken daarbij werd over financiële en diverse andere onderwerpen, net zoals in 2020, (veel) minder geklaagd.

Uit de volgende tabel (3.1.4.2) blijkt dat in 2021 verreweg het meest werd geklaagd over de eigen advocaat gevolgd door de advocaat van de wederpartij.

De meeste klachten gaan over het brede gebied van het civiele (burgerlijk) recht. Daaronder vallen de volgende categorieën: arbeidsrecht, Wet verplichte ggz/Wet zorg en dwang, civiel-overig, insolventierecht, huurrecht, letselschade, erfrecht en ondernemingsrecht. Op de tweede plaats staat tuchtrecht, gevolgd door strafrecht. Zie onderstaande tabel 3.1.4.3.

Tabel 3.1.4.3 Aantal klachten per rechtsgebied in 2021

1 Voorwoord

2 Over tuchtrechter
en tuchtrecht

3 Jaarcijfers 2021

3.1 Raden van Discipline

3.2 Hof van Discipline

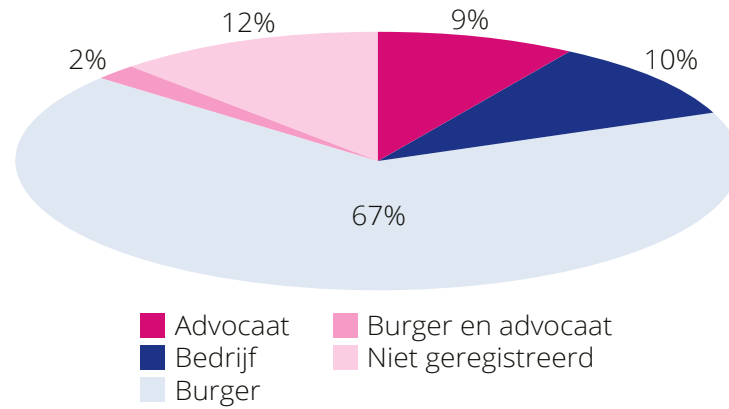
4 Schorsingen
en schrappingen

5 Samenstelling
colleges in 2021

6 Links en informatie

Tot slot blijkt uit tabel 3.1.4.4 dat net zoals in voorgaande jaren het grootste deel van de klachten wordt ingediend door burgers, op grote afstand gevolgd door bedrijven en advocaten.

Tabel 3.1.4.4 Hoedanigheid klager

1 Voorwoord

2 Over tuchtrechter en tuchtrecht

3 Jaarcijfers 2021

3.1 Raden van Discipline

3.2 Hof van Discipline

4 Schorsingen en schrappingen

5 Samenstelling colleges in 2021

6 Links en informatie

3.2 Hof van Discipline

3.2.1 Aantal zaken

Ingekomen 2021	Afgedaan	In behandeling eind 2021
398 (2020: 326)	381 (2020: 385)	103 (2020: 105)

Het aantal ingekomen zaken is in 2021 ten opzichte van eerdere jaren gestegen met 22% (2021: 398, 2020: 326, 2019: 350, 2018: 369 en 2017: 357). In de begroting 2021 is rekening gehouden met een instroom van 360 zaken. In het vorige jaarverslag is opgemerkt dat de lagere instroom in 2020 een tijdelijke teruggang lijkt te zijn en dat de verwachting is dat de verhoogde instroom bij de raden van discipline op de langere termijn uiteindelijk eenzelfde instroom bij het hof van discipline zal opleveren als in de voorbije jaren (circa 360 zaken). De toename van de instroom met 22% overstijgt die verwachting.

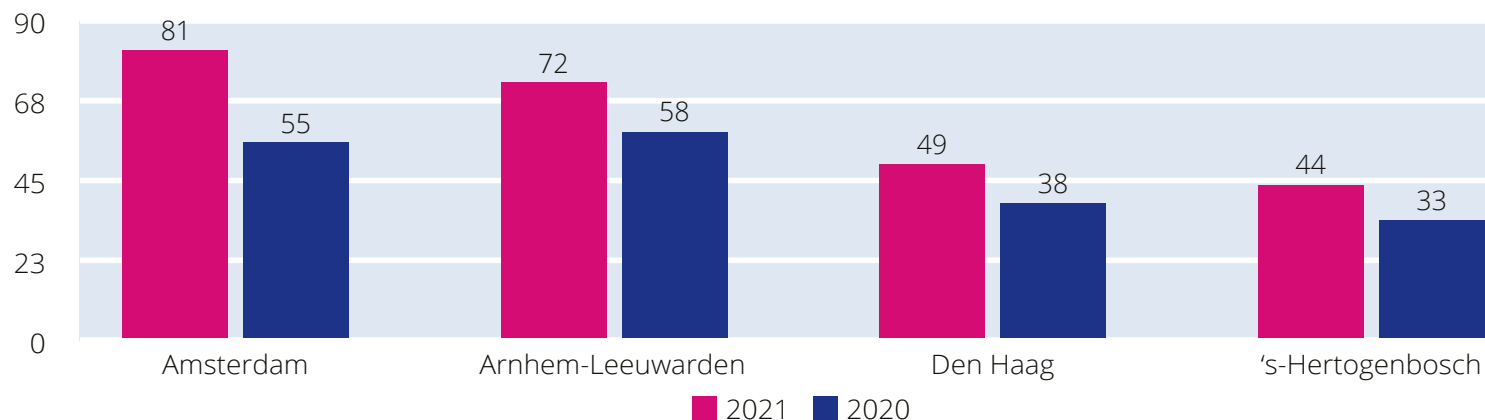
Het aantal afgedane zaken in 2021 is in vergelijking met 2020 ongeveer gelijk gebleven. (2021: 381, 2020: 385, 2019: 339, 2018: 321, 2017: 360). In de begroting 2021 is rekening gehouden met het afdoen van 360 zaken. Deze doelstelling is dus ruimschoots gehaald.

De doorlooptijd van een procedure bij het hof van discipline was in 2021 gemiddeld ongeveer 6,5 maand (in 2020 7 maanden). De in 2020 door het hof ingezette maatregelen om de doorlooptijd terug te brengen, hebben dan ook resultaat gehad. Het hof heeft de ambitie om de doorlooptijd in 2022 verder terug te brengen naar zes maanden, de gebruikelijke doorlooptijd van voor het begin van de coronacrisis.

- 1 Voorwoord
- 2 Over tuchtrechter en tuchtrecht
- 3 **Jaarcijfers 2021**
  - 3.1 Raden van Discipline
  - 3.2 **Hof van Discipline**
- 4 Schorsingen en schrappingen
- 5 Samenstelling colleges in 2021
- 6 Links en informatie

3.2.2 Herkomst hoger beroepszaken per raad van discipline¹

Herkomst hoger beroepszaken per raad van discipline

Zoals vermeld in paragraaf 3.1 houdt het merendeel van het totaal aantal advocaten in Nederland per 1 januari 2022 (18.104) kantoor in het ressort Amsterdam (6837), gevolgd door Arnhem-Leeuwarden (4408), Den Haag (3980) en 's-Hertogenbosch (2879).

3.2.3 Inhoud beslissingen

Als hoger beroep wordt ingesteld tegen een tuchtrechtelijk oordeel van een raad van discipline wordt de oorspronkelijke klacht of het dekenbezwaar door het hof van discipline al dan niet gegrond/niet ontvankelijk verklaard. De uitkomsten in hoger beroep staan in onderstaande tabel.

Zoals ook is opgemerkt in 3.1.3 worden niet alle zaken afgedaan met een oordeel van de tuchtrechter. Sommige

klachtzaken in hoger beroep eindigen op andere wijze, bijvoorbeeld door intrekking van het hoger beroep. Bovendien beslist het hof van discipline in een aantal gevallen in eerste en enige instantie, bijvoorbeeld bij verwijzingen naar een andere raad van discipline of deken, beklagzaken op grond van artikel 13 Advocatenwet en toezichtzaken op grond van de artikelen 4, 5 en 9 Advocatenwet. Dit verklaart waarom het totaal aantal oordelen in onderstaande tabel lager ligt dan het totaal aantal afgedane zaken in tabel 3.2.1.

¹ Het verschil tussen het totaal aantal van de raden van discipline afkomstige zaken en de bij het hof van discipline nieuw ingekomen zaken wordt verklaard doordat het hof van discipline naast tuchtzaken ook in eerste en enige aanleg toezichtzaken behandelt (zie 3.2.3).

1 Voorwoord

2 Over tuchtrechter en tuchtrecht

3 Jaarcijfers 2021

3.1 Raden van Discipline

3.2 Hof van Discipline

4 Schorsingen en schrappingen

5 Samenstelling colleges in 2021

6 Links en informatie

Tabel 3.2.3.1 Tuchtrechtelijke oordelen

Tuchtrechtelijke oordelen	2021	2020
Ongegrond/ niet-ontvankelijk	69	45
Gegronnd / geen maatregel	15	12
Gegronnd / waarschuwing	35	38
Gegronnd / berisping	21	26
Gegronnd / voorwaardelijke boete	0	0
Gegronnd / onvoorwaardelijke boete	0	0
Gegronnd / voorwaardelijke schorsing	9	5
Gegronnd / onvoorwaardelijke schorsing	11	18 ²
Gegronnd / schrapping	8	5 ³

In 2021 zijn zeven klachten (gericht tegen medewerkers van de SOTA en/of tuchtrechters van het hof) binnengekomen op grond van de interne klachtenregeling, die (kennelijk) ongegrond of (kennelijk) niet-ontvankelijk zijn verklaard. In 2020 waren dat vijf klachten. De zeven klachten zijn ofwel ongegrond ofwel niet-ontvankelijk verklaard.

Er zijn in 2021 zeventien wrakingsverzoeken ingediend waarvan een verzoek gegrond is verklaard. Ten opzichte van 2020 (elf wrakingsverzoeken, waarvan geen enkel verzoek gegrond is verklaard) is sprake van een toename van het aantal wrakingsverzoeken.

In 2021 zijn bij het hof van discipline vijf herzieningsverzoeken ingediend. Ten opzichte van 2020 (achtentwintig herzieningsverzoeken) is sprake van een opmerkelijke daling. Het vermoeden is dat het op gestructureerde wijze meelesen van beslissingen door de (plaatsvervangend) voorzitter(s) heeft bijgedragen aan deze grote daling aan ingediende herzieningsverzoeken.

² Bij drie van deze oordelen gaat het alleen om de bepaling van de ingangsdatum van de schorsing.

³ Bij een van deze oordelen gaat het alleen om de bepaling van de ingangsdatum van de schrapping.

Tot slot heeft het hof van discipline in 2021 in totaal negen zogenoemde 'stopbrieven' verstuurd. In 2020 waren dat er twintig. Dit zijn brieven waarin wordt meegedeeld dat op herhaalde klachten, (verwijzings-, herzienings-, of wrakings-) verzoeken en aanverwante correspondentie niet meer zal worden gereageerd. Het gaat dan meestal om "veel klagers" die een zodanig beslag leggen op de capaciteit van de griffie dat dit in redelijkheid niet meer verantwoord is, gelet op de overige taken van het hof van discipline. Het hof heeft dit beleid gebaseerd op de richtlijn van de Nationale Ombudsman van 2013,

https://www.nationaleombudsman.nl/system/files/infomateriaal/december_2013_-_verhaal_achter_de_klacht_nl_webversie_1.pdf.

Het hof is hier medio 2019 mee gestart.

Tabel 3.2.3.2 Bijzondere beslissingen

	2021	2020
Interne klacht ((kennelijk) ongegrond / (kennelijk) niet-ontvankelijk)	7	5
Interne klacht (gegrond)	0	0
Wrakingsverzoek (ongegronnd / niet-ontvankelijk)	16	11
Wrakingsverzoek (gegrond)	1	0
Herzieningsverzoek ongegrond / niet-ontvankelijk	5	
Herzieningsverzoek gegrond	0	2
Stopbrieven	9	20

- 1 Voorwoord
- 2 Over tuchtrechter en tuchtrecht
- 3 **Jaarcijfers 2021**
  - 3.1 Raden van Discipline
  - 3.2 **Hof van Discipline**
- 4 Schorsingen en schrappingen
- 5 Samenstelling colleges in 2021
- 6 Links en informatie

Tabel 3.2.3.3 Spoedvoorzieningen

Spoedvoorzieningen	2021	2020
60ab bekrachtigd	0	0
60ab vernietigd	0	0
60b bekrachtigd	3	0
60b vernietigd	0	0
60c	0	0
60ad bekrachtigd	0	0
60ad vernietigd	0	1

3.2.4 Aard gegronde klachten

Waar gaan de door het hof van discipline gegronde klachten meestal over?

In de categorie *gegronde klacht over de eigen advocaat* gaan de klachten in de meeste gevallen over de kwaliteit van de dienstverlening, daarna over de wijze van communiceren met of de bejegening van de cliënt en ten slotte over de gebrekkige informatieverschaffing aan of ontbreken van instemming van de cliënt.

In de categorie *'gegronde klacht over de advocaat van de wederpartij'* gaan de meeste klachten over de bejegening van de wederpartij (onjuiste stellingen poneren, grievende uitlatingen of dreigementen), gevolgd door klachten over de door de advocaat genomen vrijheid of ruimte van handelen en grievende uitlatingen of dreigementen gericht tegen de wederpartij.

Gegronde dekenbezwaren hebben doorgaans betrekking op het (ruime) begrip 'wat in het algemeen niet betaamt', waaronder schending van de kernwaarden.

3.2.5 Bekrachtiging en vernietiging

In 2021 heeft het hof van discipline 203 beslissingen in hoger beroep gewezen, ingesteld tegen een beslissing van een raad van discipline.⁴ Een beslissing kan (geheel of gedeeltelijk) worden bekrachtigd, (geheel of gedeeltelijk) worden vernietigd of het beroep kan niet-ontvankelijk worden verklaard. In het laatste geval geeft het hof geen inhoudelijk oordeel over de klacht. Als een klacht in hoger beroep wordt ingetrokken terwijl de raad de klacht gegrond had bevonden, beoordeelt het hof of de zaak verder moet worden behandeld in het algemeen belang. Als dat niet het geval is, vernietigt het hof de beslissing van de raad en verstaat dat niet meer op de klacht behoeft te worden beslist. Het hof van discipline heeft in 2021, net als in voorgaande jaren, meer beslissingen van de raden bekrachtigd dan vernietigd. Het aantal vernietigingen is in 2021 ten opzichte van 2020 vrijwel gelijk gebleven.

	2021	2020
Bekrachtiging (geheel of in overwegende mate)	101	87
Vernietiging (geheel of in overwegende mate)	71	70
Hoger beroep niet-ontvankelijk	29	50
Klacht ingetrokken en hof van discipline verstaat dat niet meer behoeft te worden beslist	2	3
Totaal	203	210

⁴ Buiten dit aantal vallen onder meer de beslissingen die zijn genomen in de beklagzaken, wrakingen en herzieningen.

- 1 Voorwoord
- 2 Over tuchtrechter en tuchtrecht
- 3 **Jaarcijfers 2021**
  - 3.1 Raden van Discipline
  - 3.2 **Hof van Discipline**
- 4 Schorsingen en schrappingen
- 5 Samenstelling colleges in 2021
- 6 Links en informatie

3.2.6 Dekenbezwaren

Het hof van discipline heeft in hoger beroep geoordeeld op achtentwintig dekenbezwaren. De uitkomsten van deze procedures waren als volgt.

Beslissingen op dekenbezwaren	2021	2020
Bezwaar (geheel of gedeeltelijk) gegrond	27	15 ⁵
Bezwaar ongegrond	1	0
Bezwaar ingetrokken en hof verstaat dat niet meer behoeft te worden beslist	0	0
Totaal	28	15

3.2.7 Dekenappellen

In 2021 heeft het hof van discipline tien zaken behandeld waarin een lokale deken of de algemeen deken zelfstandig is tussengekomen en hoger beroep heeft ingesteld tegen een beslissing van de raad.

Dekenappellen	2021	2020
Lokale deken	4	0
Algemeen deken	6	0
Totaal	10	0

3.2.8 Klachten over advocaten die ook deken zijn

In 2021 is bij het hof van discipline drie keer beroep ingesteld tegen een beslissing van een raad van discipline op een klacht tegen een advocaten die in zijn hoedanigheid van deken handelde. Daarvan was een klacht gegrond, een klacht ongegrond en een klacht niet-ontvankelijk. Het verschil met 2020 ziet er als volgt uit:

Klachten over deken	2021	2020
Klacht gegrond	1	1
Klacht ongegrond	1	1
Klacht of hoger beroep niet-ontvankelijk	1	3
Totaal	3	5

⁵ Het hoger beroep is ingetrokken in twee zaken, maar het hof heeft in die zaak een beslissing gewezen om de ingangsdatum van de schorsing vast te stellen en een kostenveroordeling op te leggen aan verweerder.

1	Voorwoord
2	Over tuchtrechter en tuchtrecht
3	Jaarcijfers 2021
	3.1 Raden van Discipline
	3.2 Hof van Discipline
4	Schorsingen en schrappingen
5	Samenstelling colleges in 2021
6	Links en informatie

3.2.9 Toezichtzaken

Naast hoger beroepsprocedures tegen beslissingen van de raden op een tuchtklacht behandelt het hof van discipline ook zaken die verband houden met toezicht. Het gaat dan om de volgende procedures:

- **artikel 5** Advocatenwet-procedures gaan over een beklag tegen de weigering van de raad van de plaatselijke orde van advocaten om een verzoek tot inschrijving als advocaat in behandeling te nemen.
- **artikel 8e** Advocatenwet-procedures gaan over een beroep tegen de bijzondere schrapping door de raad van discipline van een advocaat die niet duurzaam en stelselmatig het advocatenberoep uitoefent.
- **artikel 9** Advocatenwet-procedures gaan over een beroep van een advocaat tegen de bijzondere schrapping door de raad van de plaatselijke orde van advocaten kort na beëdiging.
- **artikel 9j** Advocatenwet-procedures gaan over een beroep van een advocaat tegen de weigering door de secretaris van de algemene raad van de Nederlandse Orde van Advocaten tot aantekening op het tableau (het advocatenregister) als advocaat bij de Hoge Raad.
- **artikel 13** Advocatenwet-procedures gaan over een beklag van een cliënt tegen een afwijzende beslissing van de lokale deken om een advocaat aan te wijzen.

In deze procedures heeft het hof als volgt beslist.

	2021	2020
Art. 5 gegrond	0	0
Art. 5 ongegrond/niet-ontvankelijk	2	5
Art. 8e gegrond	0	1
Art. 8e ongegrond	0	0
Art. 9 gegrond	0	0
Art. 9 ongegrond	0	0
Art. 9j gegrond	0	0
Art. 9j ongegrond/niet-ontvankelijk	1	1
Art. 13 gegrond	1	0
Art. 13 ongegrond/niet-ontvankelijk	29	37
Totaal	33	44

Het aantal toezichtzaken waarin het hof van discipline een beslissing heeft genomen, is gedaald van 44 beslissingen in 2020 naar 33 beslissingen in 2021.

- 1 Voorwoord
- 2 Over tuchtrechter en tuchtrecht
- 3 Jaarcijfers 2021
- 4 Schorsingen en schrappingen**
- 5 Samenstelling colleges in 2021
- 6 Links en informatie

Schorsingen en schrappingen

- 1 Voorwoord
- 2 Over tuchtrechter en tuchtrecht
- 3 Jaarcijfers 2021
- 4 Schorsingen en schrappingen**
  - 4.1 Onvoorwaardelijke schorsingen
  - 4.2 Schrappingen
- 5 Samenstelling colleges in 2021
- 6 Links en informatie

Om de door de tuchtrechter opgelegde zware maatregelen te verduidelijken, volgt hieronder een overzicht van de beslissingen van de raden (voor zover tegen die beslissingen geen hoger beroep is ingesteld) en het Hof van Discipline, waarin een schorsing of schrapping is opgelegd. Deze schorsingen en schrappingen zijn in 2021 onherroepelijk geworden. Bij de schorsingen gaat het hier om (deels) onvoorwaardelijke schorsingen op grond van artikel 48 Advocatenwet van maximaal een jaar. In dit hoofdstuk zijn samenvattingen van de beslissingen opgenomen. De volledige, geanonimiseerde, beslissingen vindt u op www.tuchtrecht.nl.

4.1 Onvoorwaardelijke schorsingen

[Hof van Discipline, 6 december 2021, 210128 en 210129D, ECLI:NL:TAHVD:2021:226](#)

Klacht over eigen advocaat en dekenbezwaar (zaak zoon, zie zaak vader tegen zelfde advocaat 210126 en 210127D, zie hieronder). Verweerder heeft vader bijgestaan in strafzaak en civiele kwestie. Verweerder heeft in deze zaak tuchtrechtelijk verwijtbaar nagelaten zijn declaraties deugdelijk te specificeren. Verweerder heeft excessief gedeclareerd en in strijd met de gedragsregels zonder voorafgaand overleg met de deken conservatoir beslag gelegd. Verweerder is tuchtrechtelijk verwijtbaar tekort geschoten in zijn informatieplicht jegens verweerder omtrent de mogelijkheid van gefinancierde rechtsbijstand. In de behandelde zaak was geld te verwachten dus op zich is begrijpelijk dat er gesproken is over de mogelijkheid dat klager de kosten zou moeten betalen maar advocaat had klager wel juist en volledig over de mogelijkheid van gefinancierde rechtsbijstand moeten

informereren. Verder heeft verweerder heeft door het opstellen van een garantstelling door klager voor declaraties van zijn vader een andere zekerheid aanvaard dan een voorschot in geld en aldus in strijd met gedragsregel 25 gehandeld. Verweerder heeft de kernwaarden van financiële integriteit en onafhankelijkheid bij diverse handelingen en gedurende een periode van meerdere jaren onvoldoende in acht genomen. Hof bekrachtigt het oordeel van de raad, voor zover dit aan het hof is voorgelegd. Schorsing van twaalf weken per zaak.

[Hof van Discipline, 6 december 2021, 210126 en 210127D, ECLI:NL:TAHVD:2021:225](#)

Klacht over eigen advocaat en dekenbezwaar. Verweerder heeft klager bijgestaan in twee strafrechtelijke procedures, waarbij verweerder in de opdrachtbevestiging weliswaar melding maakt dat hij niet op basis van een toevoeging bijstand verleent, maar de afspraken rondom de kosten voor zijn bijstand zijn onduidelijk. Uit de opdrachtbevestiging volgt de suggestie dat de Staat verweerder zal betalen als vrijspraak volgt maar onduidelijk blijft dat in geval van een veroordeling de kosten voor rekening van klager zullen komen noch wat de proceskansen en -risico's zijn in dit verband. Ook heeft verweerder nagelaten tussentijdse declaraties met concrete specificaties van uren en kosten naar klager te sturen. Door ieder gebrek aan tussentijdse aanwijzingen voor de mogelijkheid dat klager tegen het einde van de procedures moest gaan betalen, is klager pas na zeer lange tijd na afloop van de rechtsbijstand geconfronteerd met zeer hoge kosten (hoger dan verweerder kennelijk had voorzien, gezien zijn opdrachtbevestiging). Verweerder heeft hierdoor niet gehandeld zoals een behoorlijk advocaat betaamt. Gegronde. Bekrachtiging. Schorsing twaalf weken per zaak.

1 Voorwoord

2 Over tuchtrechter en tuchtrecht

3 Jaarcijfers 2021

4 Schorsingen en schrappingen

4.1 Onvoorwaardelijke schorsingen

4.2 Schrappingen

5 Samenstelling colleges in 2021

6 Links en informatie

[Raad van Discipline 's-Hertogenbosch, 1 december 2021, 21-878/DB/LI/D, ECLI:NL:TADRSH:2021:195](#)

Advocaat heeft meerdere facturen onbetaald gelaten, is niet bereikbaar voor de deken en onttrekt zich aan het toezicht van de deken. Het is onder bovengemelde omstandigheden niet verantwoord dat verweerster de praktijk als advocaat uitoefent. Het verzoek van de deken ex artikel 60ab Advocatenwet wordt daarom toegewezen en voor het overige afgewezen. Er is geen aanleiding om voorzieningen te treffen. Schorsing met onmiddellijke ingang.

[Raad van Discipline 's-Hertogenbosch, 9 november 2021, 21-463/DB/ZWB, ECLI:NL:TADRSH:2021:189](#)

Raadsbeslissing. Het staat een advocaat niet vrij te dreigen met (laat staan over te gaan tot) overdracht van een betwiste en in rechte nog niet onherroepelijk vastgestelde vordering op een (voormalig) cliënt wegens onbetaalde declaraties aan een wederpartij van die (voormalig) cliënt. Daartegen verzetten zich de geheimhoudingsplicht van de advocaat en de vereiste terughoudendheid bij de inning van betwiste declaraties. Een dergelijke overdracht zou de (ex-)cliënt aanzienlijk kunnen schaden in zijn rechtspositie omdat het zeer wel mogelijk is dat voor het voeren van een adequaat verweer tegen de vordering wegens onbetaalde declaraties informatie over (de behandeling van) de onderliggende zaak zal moeten worden verschaft, waarvan de vertrouwelijkheid wordt gegarandeerd door de geheimhoudingsplicht van de advocaat. Dat verweerder voorafgaand aan de cessie van zijn vordering aan klagsters wederpartij de deken heeft geconsulteerd is niet gebleken, terwijl vaststaat dat verweerder bij de totstandkoming van de akten van cessie vertrouwelijke informatie heeft gedeeld met klagsters wederpartij. Aldus heeft verweerder gehandeld in strijd met de kernwaarden integriteit en vertrouwelijkheid zoals omschreven in artikel 10a Advocatenwet.

Vast staat dat verweerder zonder voorafgaande afstemming met klagers, klagers zoon, die op geen enkele wijze betrokken was bij het geschil tussen klagster en PS B.V., noch bij het geschil tussen klagster en verweerder, telefonisch heeft benaderd en hem vervolgens deelgenoot heeft gemaakt van het feit dat klagster was verwickeld in een gerechtelijke procedure. Een duidelijke reden voor het initiatief tot dit telefonisch contact heeft verweerder niet gegeven. Dit betaamt een behoorlijk handelend advocaat niet.

Uit de inhoud en strekking van verweerdere e-mail d.d. 7 augustus 2020 in samenhang met zijn berichten aan de FIOD d.d. 31 augustus en 1 september 2020 blijkt naar het oordeel van de raad dat verweerder melding heeft gemaakt van klagsters verzuim tot openbaarmaking van de jaarrekeningen met het doel klagster te bewegen tot betaling van openstaande declaraties van verweerdere kantoor. Verweerder heeft zich laten leiden door zijn wens betaling te verkrijgen van zijn openstaande declaraties en heeft zich bediend van middelen die een advocaat onwaardig zijn. Verweerdere handelen betaamt een behoorlijk handelend advocaat niet en is in strijd met de kernwaarden integriteit en vertrouwelijkheid. Klacht voor het overige ongegrond. Schorsing voor de duur van twaalf weken, waarvan acht weken voorwaardelijk, met een proeftijd van twee jaren.

[Hof van Discipline, 1 november 2021, 210165D, ECLI:NL:TAHVD:2021:215](#) en [Hof van Discipline, 1 november 2021, 210164, ECLI:NL:TAHVD:2021:202](#)

Dekenbezwaar in familierechtelijke kwestie. De raad heeft geoordeeld dat verweerster onvoldoende met klagster heeft gecommuniceerd en dat de kwaliteit van de dienstverlening ondermaats is geweest. De raad heeft het dekenbezwaar gegrond verklaard en geen maatregel

1 Voorwoord

2 Over tuchtrechter en tuchtrecht

3 Jaarcijfers 2021

4 Schorsingen en schrappingen

4.1 Onvoorwaardelijke schorsingen

4.2 Schrappingen

5 Samenstelling colleges in 2021

6 Links en informatie

opgelegd vanwege de samenhang met een andere klachtzaak waarin reeds een maatregel is opgelegd van schorsing in de uitoefening van de praktijk voor de duur van 26 weken, waarvan 22 weken voorwaardelijk. Daaraan heeft de raad als bijzondere voorwaarde verbonden dat verweester zich gedurende een jaar al laten begeleiden door een praktijkcoach. Onder verwijzing naar zaak [210164](#) bekrachtigt het hof de beslissing van de raad.

[Hof van Discipline, 23 augustus 2021, 210123D, ECLI:NL:TAHVD:2021:147](#)

De raad heeft het dekenbezwaar gegrond verklaard en een voorwaardelijke schorsing van drie weken opgelegd. Verweester heeft in strijd met inhoud en strekking van de artikelen 6.10 en 6.11 Voda en de kernwaarde integriteit gehandeld door aan haar levenspartner een geheimhoudernummer ter beschikking te stellen en te laten gebruiken. Verder heeft verweester de op haar rustende geheimhoudingsplicht geschonden, doordat verweester haar kantoor niet zodanig heeft ingericht dat zij niet kan waarborgen dat de zaken die zij met haar cliënten bespreekt niet ter kennis komen van derden en dus ook niet van haar levenspartner. Het hof is het met de deken eens dat niet kan worden volstaan met een geheel voorwaardelijke maatregel en legt een schorsing op van zes weken, waarvan vier voorwaardelijk, omdat verschillende kernwaarden zijn geschonden.

[Hof van Discipline, 23 augustus 2021, 210034D, ECLI:NL:TAHVD:2021:146](#)

Dekenbezwaar. Beroep verweerder tegen gedeeltelijke gegrondverklaring van een deel van het dekenbezwaar en tegen de opgelegde maatregel. Het hof is van oordeel dat de raad buiten de rechtsstrijd is getreden door over een onderdeel dat niet in het dekenbezwaar naar voren komt

te beslissen. Het hof gaat daarom aan dit aspect als niet vallend onder het dekenbezwaar voorbij. Verweerder heeft ten overstaan van de rechter een uitlating gedaan, waarvan hij wist dat deze in strijd was met de waarheid. Daarnaast heeft hij regels omtrent contante betalingen geschonden en een ontoelaatbare afspraak gemaakt door met een cliënt een cessie van een letselschadevordering overeen te komen. Deels voorwaardelijke schorsing (zes weken waarvan vier voorwaardelijk), proceskostenveroordeling.

[Raad van Discipline 's-Hertogenbosch, 26 april 2021, 20-527/DB/ZWB/D, ECLI:NL:TADRSHE:2021:78](#)

Advocaat heeft zich binnen de door de raad van discipline bij beslissing van 5 april 2019 bepaalde proeftijd schuldig gemaakt aan een in artikel 46 Advocatenwet bedoelde gedraging. De raad gelast de tenuitvoerlegging van de bij beslissing van 5 april 2019 voorwaardelijk opgelegde schorsing in de uitoefening van de praktijk voor de duur van twee weken.

[Raad van Discipline 's-Hertogenbosch, 26 april 2021, 20-525/DB/ZWB, ECLI:NL:TADRSHE:2021:78](#)

Advocaat heeft geen regie gevoerd in zaak van haar cliënte, haar cliënte niet geïnformeerd over het verloop van haar zaken, onvoldoende voortvarend gehandeld, een concept beroepschrift vlak voor het verstrijken van de beroepstermijn aan haar cliënte toegestuurd en onvoldoende inhoudelijk besproken met haar cliënte, geen afschrift van het ingediende beroepschrift aan haar cliënte toegestuurd, cliënte niet tijdig om de vereiste financiële stukken gevraagd, zich op eerste verzoek vlak voor de zitting onttrokken zonder haar cliënte op de (negatieve) gevolgen daarvan te wijzen en zonder aanhouding te verzoeken. Sprake van een eerder vergelijkbaar tuchtrechtelijk (nalatig) handelen.

1 Voorwoord

Klacht (grotendeels) gegrond, schorsing van 26 weken, waarvan 22 weken voorwaardelijk, met proeftijd van 2 jaar. Bijzondere voorwaarde dat advocaat zich gedurende een jaar dient te gedragen naar de aanwijzingen van de door de raad benoemde coach.

2 Over tuchtrechter en tuchtrecht

3 Jaarcijfers 2021

4 Schorsingen en schrappingen

4.1 Onvoorwaardelijke schorsingen

4.2 Schrappingen

5 Samenstelling colleges in 2021

6 Links en informatie

[Raad van Discipline Den Haag, 6 april 2021, 21-158/DH/RO/D, ECLI:NL:TADRSGR:2021:83](#)

De deken heeft bezwaar ingediend tegen verweerder, omdat verweerder zich al geruime tijd niet houdt aan de op grond van de Advocatenwet op hem rustende formele verplichtingen en de daarop gestoelde regelgeving. Verweerder heeft het formulier centrale controle op de verordening niet ingevuld en hij heeft niet gereageerd op herhaalde berichten van de deken over het invullen daarvan. Verweerder heeft de hoofdelijke omslag niet betaald. Verweerder houdt al geruime tijd geen kantoor meer in het arrondissement waar hij is ingeschreven. In het arrondissement waar hij zegt kantoor te voeren is hij niet ingeschreven. Verweerder beschikt tot slot niet over een geldige advocatenpas. Dit alles is onzorgvuldig en de verzuimen raken aan de kernwaarden deskundigheid en integriteit. Verweerder is lange tijd onbereikbaar geweest voor de deken. Daarmee heeft verweerder het de deken belet om toezicht uit te oefenen op zijn functioneren en praktijkvoering. Dit is onzorgvuldig en niet zoals het een behoorlijk handelend advocaat betaamt. Schorsing van zestien weken, waarvan twaalf weken voorwaardelijk.

[Hof van Discipline, 15 maart 2021, 200242, ECLI:NL:TAHVD:2021:52](#)

Klacht tegen de eigen advocaat. De raad heeft verweerder de maatregel van een voorwaardelijke schorsing van zestien weken opgelegd. Op grond van de ernst van de verwijten, het tuchtrechtelijk verleden van verweerder en het feit dat verweerder ter zitting geen, althans onvoldoende, inzicht heeft getoond in zijn eigen handelen, acht de raad deze maatregel passend en geboden. Verweerder is hiertegen in beroep gegaan en voert aan dat de opgelegde maatregel exorbitant is in relatie met de gegrondverklaring van de klachten. Het hof is van oordeel dat verweerder in strijd heeft gehandeld met de betamelijkheidsnorm omdat verweerder niet heeft kunnen uitleggen waarom het in dit geval niet nodig was het antwoord van klager op het tegenvoorstel van de advocaat van de burens schriftelijk vast te leggen en dit aan klager te bevestigen. Daarnaast heeft verweerder de kernwaarde deskundigheid geschonden, doordat hij heeft nagelaten regie te voeren in de zaak van klager tegen de burens. Ook heeft verweerder de kernwaarde integriteit geschonden door na te laten derdengelden die klager toebehoren – zo spoedig mogelijk – aan klager over te maken. Het hof ziet aanleiding de door de raad opgelegde maatregel te wijzigen. Het hof vernietigt de beslissing van de raad. Schorsing in de uitoefening van de praktijk van zes weken, waarvan vier voorwaardelijk.

[Hof van Discipline, 15 februari 2021, 190277D, ECLI:NL:TAHVD:2021:34](#) en [Raad van Discipline Amsterdam, 14 oktober 2019, ECLI:NL:TADRAMS:2019:199](#)

Appellant heeft zijn beroep ingetrokken. Het hof bepaalt de ingangsdatum van de door de raad opgelegde onvoorwaardelijke schorsing van 24 weken.

1 Voorwoord

2 Over tuchtrechter en tuchtrecht

3 Jaarcijfers 2021

4 Schorsingen en schrappingen

4.1 Onvoorwaardelijke schorsingen

4.2 Schrappingen

5 Samenstelling colleges in 2021

6 Links en informatie

[Raad van Discipline 's-Hertogenbosch, 1 februari 2021, 20-556/DB/LI, ECLI:NL:TADRSHE:2021:26](#)

Advocaat heeft geheimhoudingsplicht geschonden door medische gegevens over klaagster aan het e-mailadres van haar broer toe te sturen. Advocaat heeft geen opdrachtbevestiging aan klaagster toegezonden, klaagster niet geadviseerd over de aanpak van haar zaken, geen inschatting van de kans van slagen van de procedures gegeven noch informatie over het kostenrisico. Verweerder heeft de kernwaarde van de in een advocaat/ cliënt-relatie geldende geheimhoudingsplicht geschonden en is bij de aanpak van de zaken van klaagster ernstig nalatig gebleven. Dit (nalatig) handelen van verweerder valt de advocaat tuchtrechtelijk in ernstige mate aan te rekenen en rechtvaardigt op zichzelf een zware maatregel. De zaak staat niet op zichzelf. Aan de advocaat zijn in de periode 2018–2020 meerdere tuchtrechtelijke maatregelen betreffende nalatig handelen opgelegd.

Klacht gegrond, schorsing voor de duur van twee weken, kostenveroordeling.

Het Hof van Discipline heeft het ingestelde hoger beroep tegen deze raadsbeslissing bij beslissing van 29 maart 2021 kennelijk niet-ontvankelijk verklaard, [ECLI:NL:TAHVD:2021:74](#).

[Hof van Discipline, 22 januari 2021, 200189, ECLI:NL:TAHVD:2021:15](#)

Klacht over de eigen advocaat. De raad is tot het oordeel gekomen dat het verweerder op grond van het bepaalde in Regel 15 van de gedragsregels 2018 niet vrijstond tegen klager op te treden. De raad heeft de klacht gegrond verklaard en een onvoorwaardelijke schorsing van zes weken opgelegd. Evenals de raad van discipline is het hof van oordeel dat verweerder jegens klager in strijd heeft gehandeld met gedragsregel 15 en dat de klacht gegrond is. Bekrachtiging beslissing van de raad.

[Raad van Discipline 's-Hertogenbosch, 11 januari 2021, 20-602/DB/OB/D, ECLI:NL:TADRSHE:2021:8](#)

Dekenbezwaar. Verweerder heeft erkend dat hij zonder voorafgaand overleg met de deken van cliënten V. en K. contante betalingen in ontvangst heeft genomen en dat hij deze gelden vervolgens “zwart” ter voldoening van de betaling van bonussen aan medewerkers van het advocatenkantoor heeft uitbetaald. Verweerder heeft erkend dat hij, zonder voorafgaand overleg met de deken, in strijd met gedragsregel 19 lid 2 heeft gehandeld door van twee cliënten een jacuzzi en zonnepanelen in ontvangst te nemen ter voldoening van declaraties, die vervolgens in de kantooradministratie werden gecrediteerd. Van bijzondere omstandigheden die deze handelwijze rechtvaardigden is niet gebleken. Als uitdrukkelijk door verweerder erkend staat vast dat verweerder aan mrs. E. en Van H. bonussen heeft uitbetaald. Deze uitbetalingen hebben plaatsgevonden door deze bedragen eerst van de holding van verweerder naar diens privérekening over te boeken en vervolgens van diens privérekening naar mrs. E. en Van H. De loonheffing over deze bonussen is aldus niet betaald. Verweerder heeft hiermee in strijd met artikel 6.5 Voda gehandeld, hetgeen hem tuchtrechtelijk moet worden aangerekend. Op grond van de stukken, het verhandelde ter zitting en de vaststaande feiten heeft verweerder zich bij aanvaarding van opdrachten onvoldoende vergewist van de identiteit van de cliënt. Dekenbezwaar deels gegrond, deels ongegrond. Schorsing van acht weken, waarvan vier weken voorwaardelijk.

- 1 Voorwoord
- 2 Over tuchtrechter en tuchtrecht
- 3 Jaarcijfers 2021
- 4 Schorsingen en schrappingen**
  - 4.1 Onvoorwaardelijke schorsingen
  - 4.2 Schrappingen**
- 5 Samenstelling colleges in 2021
- 6 Links en informatie

4.2 Schrappingen

[Raad van Discipline 's-Hertogenbosch, 1 december 2021, 21-879/DB/LI/D, ECLI:NL:TADRSHE:2021:196](#)

Aan een tuchtrechtelijke beoordeling van aan een advocaat verweten gedragingen ligt een andere maatstaf ten grondslag dan aan een strafrechtelijke beoordeling van diezelfde feiten/gedragingen. Dat in de strafzaak nog niet onherroepelijk is beslist staat niet in de weg aan een tuchtrechtelijke beoordeling van die feiten/gedragingen en een beslissing op het dekenbezwaar. Verzoek om aanhouding van verweerder totdat in de strafzaak onherroepelijk is beslist wordt daarom afgewezen. Verweerder heeft in zijn aangifte inkomstenbelasting 2015 € 53.215,- opgegeven als storting van eigen kapitaal in plaats van winst uit onderneming en in zijn aangifte inkomstenbelasting 2016 verzuimd € 125.000,- als winst uit onderneming op te geven. Verweerder heeft als gemachtigde € 47.995,00 van de bankrekeningen van X op zijn rekening overgeboekt. Hij heeft hierover in zijn strafzaak geen verklaring willen geven en in de tuchtrechtprocedure verklaard dat hij hiervan facturen zonder factuur heeft voldaan. Verweerder heeft in zijn hoedanigheid van executeur € 2.218,00 toebehorende aan de erfgenamen van X overgeboekt op zijn privérekening. Verweerder heeft in zijn strafzaak hierover tegenstrijdige verklaringen afgelegd. Verweerder is door de rechtbank voor voormelde feiten en gedragingen veroordeeld tot zes maanden gevangenisstraf, waarvan drie maanden voorwaardelijk.

Gelet op de eerdere tuchtrechtelijke veroordelingen van verweerder en hetgeen hem in deze zaak tuchtrechtelijk wordt aangerekend, is sprake van een zich herhalend patroon van onjuist althans onvolledig en daardoor misleidend infomeren en is de kans dat verweerder zich in

de toekomst wederom schuldig zal maken aan dergelijk tuchtrechtelijk verwijtbaar handelen, waardoor het vertrouwen in de advocatuur wordt geschaad, dan ook geenszins ondenkbaar. Onder die omstandigheden is het niet verantwoord dat verweerder de praktijk als advocaat uitoefent. Dekensbezwaar gegrond, schrapping.

[Raad van Discipline Den Haag, 15 november 2021, 21-370/DH/RO, ECLI:NL:TADRSGR:2021:204](#)

Verweerder heeft in een letselschadezaak waarin een toevoeging was verleend na het sluiten van een vaststellingsovereenkomst waarbij een schadevergoeding was toegekend bij klaagster honorarium in rekening gebracht. Verweerder heeft bovendien de op zijn derdenrekening ontvangen schadevergoeding verrekend met het honorarium zonder toestemming van klaagster. Verweerder heeft ook niet aan klaagster duidelijk gemaakt welke gelden hij verrekende. Dit alles is ongeoorloofd.

Verweerder heeft ook zijn declaraties in andere zaken die hij voor klaagster heeft behandeld verrekend met door hem op zijn derdengelden van de Belastingdienst ontvangen bedragen. Daarvoor was geen ondubbelzinnige toestemming van klaagster. Verweerder heeft de verrekening ook niet ongedaan gemaakt nadat klaagster haar bezwaar daartegen kenbaar maakte. Dat is in strijd met artikel 16.9 lid 5 van de Voda.

Verweerder heeft herhaaldelijk in strijd gehandeld met de kernwaarde (financiële) integriteit. Klaagster was een uiterst kwetsbare cliënte, die als gevolg van de toeslagenaffaire aanzienlijke schade had geleden en juist bescherming

- 1 Voorwoord
- 2 Over tuchtrechter en tuchtrecht
- 3 Jaarcijfers 2021
- 4 **Schorsingen en schrappingen**
  - 4.1 Onvoorwaardelijke schorsingen
  - 4.2 **Schrappingen**
- 5 Samenstelling colleges in 2021
- 6 Links en informatie

behoefde en zich daarvoor tot verweerder wendde. Aan klagster toekomende bedragen heeft verweerder niet naar haar overgemaakt, maar naar zijn kantoorrekening. Verweerder heeft voorts niet gereageerd op dringende verzoeken van de deken en is niet ter zitting van de raad verschenen. Bij een dergelijke handelwijze en opstelling past een zware maatregel. Bij het vaststellen van de maatregel is ook het tuchtrechtelijk verleden van verweerder in aanmerking genomen.

Uit eerdere en onherroepelijke uitspraken tegen verweerder is een patroon te ontwaren, namelijk dat verweerder als het gaat om de financiële integriteit meermalen klachtwaardig heeft gehandeld en zich moeilijk of niet laat bijsturen. Daarnaast komt ook terug dat verweerder niet of nauwelijks meewerkt aan het onderzoek van de deken. Dit alles is ook in onderhavige klachtzaak het geval. Schrapping.

[Hof van Discipline, 25 oktober 2021, 210193D en 210194, ECLI:NL:TAHVD:2021:193](#)

Dekenbezwaar en vordering tot tenuitvoerlegging. De deken verwijt verweerder dat zij in strijd met wettelijke regelgeving handelt door niet te reageren op verzoeken van de deken in verband met een onderzoek naar aanleiding van een door de deken ontvangen signaal van de president van de rechtbank. Daarnaast vordert de deken dat de raad alsnog tot de tenuitvoerlegging overgaat van de (voorwaardelijke) schorsing van vier weken en de (voorwaardelijke) schorsing van twaalf weken, zoals bepaald in eerdere beslissingen van de raad. De raad heeft het dekenbezwaar gegrond verklaard en heeft aan verweerder de maatregel van schrapping opgelegd.

Het hof neemt in de beoordeling tot uitgangspunt dat de gedragsregels bepalen dat bij tuchtrechtelijk onderzoek van de deken de betrokken advocaat verplicht is om alle gevraagde inlichtingen direct aan de deken te verstrekken, behoudens in bijzondere gevallen. Vast staat dat de deken voor de aan verweerder gerichte informatieverzoeken steeds het in de BAR geregistreerde e-mailadres heeft gebruikt zodat het voor risico van verweerder komt als verweerder deze berichten niet zou hebben ontvangen. Verweerder kan niet verklaren dat zij deze berichten niet zou hebben ontvangen terwijl zij zelf dit e-mailadres ook gebruikt. Het hof wijst in dit verband onder meer op het door haar zelf ingediende beroepschrift dat van hetzelfde e-mailadres afkomstig is. Inmiddels is er niet alleen sprake van structurele verwaarlozing van belangen van cliënten, maar zijn er bovendien zorgen over de financiële situatie van de praktijk van de verweerder. Wanneer onder die ernstige omstandigheden verweerder het door de deken te houden toezicht onmogelijk maakt door niet te reageren op (informatie)verzoeken is een schrapping van het tableau de enig aangewezen maatregel. Bekrachtiging beslissing van de raad op het dekenbezwaar. Bekrachtiging van de beslissing van de raad waarin de tenuitvoerlegging van eerdere beslissingen waarbij aan verweerder voorwaardelijke schorsingen zijn opgelegd voor de duur van vier weken (2020-546/AL/OV) respectievelijk voor de duur van twaalf weken (2020-608/AL/OV). Daarbij realiseert het hof zich dat de tenuitvoerlegging daarvan geen effect zal sorteren nu ook de maatregel van schrapping van het tableau wordt opgelegd.

- 1 Voorwoord
- 2 Over tuchtrechter en tuchtrecht
- 3 Jaarcijfers 2021
- 4 **Schorsingen en schrappingen**
  - 4.1 Onvoorwaardelijke schorsingen
  - 4.2 **Schrappingen**
- 5 Samenstelling colleges in 2021
- 6 Links en informatie

[Hof van Discipline, 6 september 2021, 210146 en 210147D, ECLI:NL:TAHVD:2021:173](#)

Beroep dekenbezwaar en 60b-schorsing. De deken heeft naar voren gebracht dat de ernstige signalen over het functioneren van verweerster als advocaat, haar strafrechtelijke kwaliteit en haar geestelijk welzijn al lange tijd bron van zorg zijn bij politie, openbaar ministerie, rechtspraak, de deken en de coaches. Het hof is van oordeel dat de deken voldoende stappen heeft gezet om tot verbetering van het functioneren van verweerster als advocaat in strafzaken te komen, maar dat deze stappen tevergeefs blijken te zijn geweest. De beroepshouding van verweerster is zodanig dat niet valt te verwachten dat zij ooit als een professioneel en betamelijk advocaat kan handelen. Het ontbreekt verweerster aan inzicht in haar eigen optreden in procedures en fouten die ze heeft gemaakt. Ook ontbreekt het haar aan de wil om te leren van haar fouten. Ondanks het gegeven dat er vele signalen zijn over haar disfunctioneren, blijft zij dit ontkennen en blijft zij vasthouden aan haar eigen realiteit. Dit alles is voldoende grond om verweerster te schrappen van het tableau. Dit is de enige maatregel om potentiële cliënten tegen haar optreden als advocaat te beschermen en er is geen vertrouwen in verbetering. Het hof bekrachtigt de beslissing van de raad met betrekking tot het dekenbezwaar. Schrapping. Opheffing 60b-schorsing want bij schrapping zonder effect.

[Raad van Discipline 's-Hertogenbosch, 21 juni 2021, 21-326/DB/OB/D, ECLI:NL:TADRSHE:2021:115](#)

Dekenbezwaar. Opnieuw een incident in de privésfeer. Verweerder is op 14/15 maart 2021 opnieuw in aanraking gekomen met de politie. Verweerder maakte op de agenten een verwarde indruk, zwaaide met zijn armen en schreeuwde tegen de agenten. Verweerder is aangehouden

en in verzekering gesteld. Na afloop van de inverzekeringstelling is in het kader van de Wvvgz een voorlopige machtiging tot plaatsing in een gesloten inrichting afgegeven. Daarnaast sprake van het niet nakomen van administratieve en financiële verplichtingen. Dekenbezwaar is in alle onderdelen gegrond. Wederom schrapping.

[Hof van Discipline, 26 april 2021, 200262D en 200238, ECLI:NL:TAHVD:2021:78](#)

Dekenbezwaar. Hoger beroep verweerder tegen opgelegde maatregel (schrapping) en tenuitvoerlegging. De gegrond verklaarde onderdelen van het dekenbezwaar betreffen ernstige feiten. Het zwaartepunt ligt bij de klachtonderdelen die zich in de persoonlijke levenssfeer van verweerder hebben afgespeeld. Verweerder heeft gedrag vertoond dat een advocaat onwaardig is en het vertrouwen in de advocatuur schaadt. Verweerder heeft zich bij twee afzonderlijke incidenten aan een aanhouding door de politie proberen te onttrekken. Bij één van deze incidenten is verweerder in een auto gevluht voor de politie, waarbij schade aan zijn eigen auto en aan auto's van de politie is ontstaan. Verweerder heeft bij deze vlucht een (potentieel) gevaarlijke situatie doen ontstaan. Verweerder schond tijdens dit incident verder de schorsingsvoorwaarden die naar aanleiding van het eerste incident door de rechter aan hem waren opgelegd. Verweerder heeft daarnaast langdurig en op meerdere vlakken niet voldaan aan de administratieve verplichtingen die behoren bij het voeren van een praktijk. Het hof acht ook deze feiten ernstig. De feiten rechtvaardigen een zeer zware maatregel. Het hof weegt het tuchtrechtelijk verleden van verweerder mee. Ten tijde van de feiten hing hem nog een voorwaardelijk deel van een eerder opgelegde schorsing boven zijn hoofd. Het hof weegt verder mee dat verweerder blijft verwijzen naar omstandigheden die – in

1 Voorwoord

2 Over tuchtrechter en tuchtrecht

3 Jaarcijfers 2021

4 Schorsingen en schrappingen

4.1 Onvoorwaardelijke schorsingen

4.2 Schrappingen

5 Samenstelling colleges in 2021

6 Links en informatie

ieder geval ten dele – buiten hemzelf liggen. De maatregel van schrapping is de enige passende maatregel. Bekrachtiging raadsbeslissing. Proceskostenveroordeling. Omdat het hof de beslissing tot schrapping bekrachtigt, ziet het hof geen aanleiding daarbovenop de tenuitvoerlegging te gelasten van een eerder voorwaardelijk opgelegd deel van een schorsing. Deze vordering wordt afgewezen.

[Hof van Discipline, 21 mei 2021, 200235D, ECLI:NL:TAHVD:2021:100](#)

Dekenbezwaar. Het hof bekrachtigt de beslissing van de raad, waarin de raad heeft overwogen dat dit bezwaar en eerdere klachtzaken een patroon in het handelen van verweerder aantonen. Dat patroon is dat verweerder stelselmatig informatie onthoudt aan de deken, terwijl de deken op terechte gronden om die informatie vraagt. Verweerder vormt met zijn gedragingen een gevaar voor het vertrouwen in de advocatuur. Schrapping.

[Hof van Discipline, 17 mei 2021, 210016D, ECLI:NL:TAHVD:2021:94](#)

Dekenbezwaar. Beroep op niet-ontvankelijkheid wegens verstreken klachttermijn ex 46g lid 1 onder a Advocatenwet faalt. De deken heeft een eigen bevoegdheid om een bezwaar in het algemeen belang in te dienen in tegenstelling tot ieder ander die klaagt met een eigen persoonlijk belang, zoals degene die de deken over deze zaak heeft ingelicht. Het moment van bekendheid van de informant met de feiten wordt niet aan de deken toegerekend (geen rechtsopvolging). Verweerder heeft in strijd met de kernwaarde onafhankelijkheid gehandeld, omdat hij niet alleen namens zijn cliënten als advocaat is opgetreden maar hij had ook (al dan niet via aan hem gelieerde vennootschappen) in verschillende hoedanigheden eigen belangen bij de

procedures die hij voor zijn cliënten voerde waardoor sprake was van (financiële) verwevenheid. Verder heeft verweerder met zijn bemoeienissen gefaciliteerd dat de cliënt-inkomsten/gelden buiten het zicht van de curator konden worden gehouden en daarmee heeft verweerder de kernwaarde integriteit geschonden. Tot slot heeft verweerder in de hoedanigheid van curator zijn eigen belang gediend door een opdracht te geven aan een bedrijf waarvan hij zelf aandeelhouder is. Verweerder heeft geen benul wat de kernwaarden voor de advocatuur betekenen, wat wordt bevestigd door zijn handelen in vervolg op het dekenbezwaar, waarbij hij in de aansprakelijkheidsprocedures niet alleen voor cliënten maar ook voor zichzelf optreedt (schending kernwaarde partijdigheid). Het hof bekrachtigt de gegrondverklaring van het dekenbezwaar en vernietigt de door de raad opgelegde schorsing. Schrapping.

[Hof van Discipline, 23 april 2021, 200226, ECLI:NL:TAHVD:2021:77](#)

Klacht over advocaat wederpartij. Verweerder heeft als accountant en fiscalist ruim 30 jaar lang een vertrouwensrelatie opgebouwd met klagers waardoor hij over veel vertrouwelijke informatie over het financiële reilen en zeilen en de interne praktijk van klagers (zowel de natuurlijke persoon als vennootschappen waarin hij directeur/aandeelhouder is) beschikte. Door vervolgens zijn cliënte (de zus van genoemde directeur/aandeelhouder en voormalig werkneemster bij een van de vennootschappen) bij te staan in een geschil met klagers inzake een ontslag om bedrijfseconomische redenen, een aandelenoverdracht en de cessie van een rekening courantschuld heeft verweerder zich schuldig gemaakt aan belangenverstrengeling. Verweerder heeft een onbehoorlijke en ongerechtvaardigde disbalans laten ontstaan tussen partijen terwijl hij als advocaat

1 Voorwoord

2 Over tuchtrechter en tuchtrecht

3 Jaarcijfers 2021

4 Schorsingen en schrappingen

4.1 Onvoorwaardelijke schorsingen

4.2 Schrappingen

5 Samenstelling colleges in 2021

6 Links en informatie

de verantwoordelijkheid heeft bij te dragen aan een goede rechtsbedeling. Uit de stukken blijkt ook dat verweerder in de geschillen tussen klagers en zijn cliënte daadwerkelijk gebruik heeft gemaakt van zijn voorkennis. Verder heeft verweerder de redelijke bezwaren van klagers tot vier keer toe in de wind geslagen. Klacht gegrond. Schrapping.

[Hof van Discipline, 23 april 2021, 190312 en 190313D, ECLI:NL:TAHVD:2021:85](#)

Dekenbezwaar en klacht tegen eigen advocaat. Verweerder zou in zijn hoedanigheid van bestuurder van klagster onbevoegd gelden uit het vermogen van klagster weg hebben gesluisd naar zichzelf, zijn (derdengeldenrekening van zijn) kantoor en naar derden, zonder daarvan een gedegen administratie op te maken of daarover achteraf bij klagster verantwoording af te leggen. Ook zou verweerder trustdiensten voor klagster hebben verricht zonder te beschikken over de vereiste vergunning op grond van de Wet toezicht trustkantoren. Naar het oordeel van het hof heeft verweerder zichzelf ten koste van de aan hem toevertrouwde belangen bevoordeeld doordat hij gebruik heeft gemaakt van de gelegenheid om aan zichzelf (of de maatschap waarvan hij deel uitmaakte of een medebestuurder die evenzeer profiteerde van onttrekkingen) geldbedragen over te maken, hetzij als leningen die hij naar eigen believen al dan niet kon aflossen, hetzij als betalingen voor diensten die hij naar eigen zeggen heeft verricht of als privé-opnames die hij al dan niet heeft terugbetaald. Verweerder heeft zijn eigen financiële belangen boven die van de aan hem toevertrouwde belangen van klagster gesteld en zichzelf daarmee verrijkt ten koste van die belangen. Verder is verweerder tot 2015, dus gedurende meerdere jaren, opgetreden als trustee. Hij heeft daarvoor niet de benodigde vergunning aangevraagd of

gekregen, noch komt hij in aanmerking voor een vrijstelling daarvan. Verweerder heeft op zo ernstige wijze in strijd gehandeld met de van een advocaat te vergen integriteit dat enkel de maatregel van schrapping volstaat. Dat betekent dat zijn beroep ongegrond is. Bekrachtiging raadsbeslissing. Schrapping.

[Hof van Discipline, 8 januari 2021, 190308 en 190309D, ECLI:NL:TAHVD:2021:2](#)

Dekenbezwaar ook in hoger beroep in alle onderdelen gegrond. De praktijkvoering van verweerder vertoont ernstige gebreken en verweerder heeft op tal van aspecten de voor advocaten geldende kernwaarden integriteit en onafhankelijkheid op flagrante wijze geschonden. Verweerder lijkt dit klemmende probleem niet zo te zien. Verweerder heeft een uitgebreid tuchtrechtelijk verleden waaruit blijkt dat hem onder meer herhaaldelijk voor enige tijd een schorsing in de uitoefening van de praktijk is opgelegd. Met de laatstelijk opgelegde schorsing ex artikel 60b Advocatenwet met onmiddellijke ingang is voorkomen dat verweerder als advocaat nog meer misstappen kon begaan. Bij deze stand van zaken is een schrapping van het tableau de enige gepaste maatregel. Het door verweerder gedane verzoek om opheffing van de schorsing ex artikel 60b lid 7 Advocatenwet behoeft geen verdere behandeling (geen ne bis in idem/geen una via bij samenloop artikel 60b-verzoek en dekenbezwaar).

-
- 1 Voorwoord
  - 2 Over tuchtrechter en tuchtrecht
  - 3 Jaarcijfers 2021
  - 4 Schorsingen en schrappingen
  - 5 Samenstelling colleges in 2021**
  - 6 Links en informatie

Samenstelling colleges in 2021

1 Voorwoord

2 Over tuchtrechter en tuchtrecht

3 Jaarcijfers 2021

4 Schorsingen en schrappingen

5 Samenstelling colleges in 2021

Hof van Discipline

Raad van Discipline Amsterdam

Raad van Discipline Arnhem-Leeuwarden

Raad van Discipline Den Haag

Raad van Discipline 's-Hertogenbosch

6 Links en informatie

Hof van Discipline

Naam	Functie
mr. T. Zuidema	Voorzitter
mr. A.M.J.G. van Amsterdam	Plv. voorzitter
mr. J. Blokland	Plv. voorzitter
mw. mr. P.M.A. de Groot-van Dijken	Plv. voorzitter
mr. J.D. Streefkerk	Plv. voorzitter
mw. mr. T.H. Tanja-van den Broek	Plv. voorzitter
mr. G. Creutzberg	Kroonlid
mw. mr. A.R. Sturhoofd	Kroonlid
mw. mr. P. Wessels	Kroonlid
mr. V. Wolting	Kroonlid
mw. mr. M.P.C.J. van Bavel	Plv. kroonlid
mr. W.F. Boele	Plv. kroonlid
mw. mr. A.D.R.M. Boumans	Plv. kroonlid tot 9 augustus 2021
mr. P.T. Gründemann	Plv. kroonlid
mw. mr. A.M. Koene	Plv. kroonlid per 1 april 2021
mr. H. Lagas	Plv. kroonlid per 1 april 2021
mr. A.J. Louter	Plv. kroonlid
mw. mr. A.E.M. Röttgering	Plv. kroonlid per 1 april 2021
mw. mr. J.M. Rowel-van der Linde	Plv. kroonlid
mr. T.E. van der Spoel	Plv. kroonlid
mr. B. Stapert	Plv. kroonlid per 1 april 2021
mr. J.W.M. Tromp	Plv. kroonlid per 1 april 2021
mr. R. Verkijk	Plv. kroonlid
mw. mr. M.L. Weerkamp	Plv. kroonlid

Naam	Functie
mr. J.H. Brouwer	Lid-advocaat
mw. mr. E.C. Gelok	Lid-advocaat
mw. mr. E.L. Pasma	Lid-advocaat
mr. C.A.M.J. Raymakers	Lid-advocaat
mw. mr. J.M. Atema	Plv. lid-advocaat
mw. mr. P.J.G. van den Boom	Plv. lid-advocaat
mr. R.H. Broekhuijsen	Plv. lid-advocaat
mr. Chr.H. van Dijk	Plv. lid-advocaat per 1 juli 2021
mr. G.J.K. Elsen	Plv. lid-advocaat
mr. G.C. Endedijk	Plv. lid-advocaat
mr. I.P.A. van Heijst	Plv. lid-advocaat
mr. J.A. Huijgen	Plv. lid-advocaat
mw. mr F.C. van der Jagt-Vink	Plv. lid-advocaat per 1 juli 2021
mw. mr. E.M.J. van Nieuwenhuizen	Plv. lid-advocaat per 1 juli 2021
mw. mr. L.H. Rammeloo	Plv. lid-advocaat
mr. H.J.P. Robers	Plv. lid-advocaat
mw. mr. J.A. Schaap	Plv. lid-advocaat tot 1 april 2021
mr. G.J.L.F. Schakenraad	Plv. lid-advocaat tot 11 feb. 2021
mr. R.N.E. Visser	Plv. lid-advocaat
mr. A.A.H. Zegers	Plv. lid-advocaat

1 Voorwoord

2 Over tuchtrechter
en tuchtrecht

3 Jaarcijfers 2021

4 Schorsingen
en schrappingen

5 Samenstelling colleges in 2021

Hof van Discipline

Raad van Discipline Amsterdam

Raad van Discipline Arnhem-Leeuwarden

Raad van Discipline Den Haag

Raad van Discipline 's-Hertogenbosch

6 Links en informatie

Raad van Discipline Amsterdam (arrondissementen Amsterdam en Noord-Holland)

Naam	Functie
mw. mr. Q.R.M. Falger	Voorzitter
mw. mr. J.H. Dubois	Plv. voorzitter
mw. mr. C. Kraak	Plv. voorzitter
mr. E.J. van der Molen	Plv. voorzitter
mw. mr. P.M. Wamsteker	Plv. voorzitter
mr. F.J.J. Baars	Lid-advocaat per 1 mei 2021
mr. A.Ch.H. Franken	Lid-advocaat per 1 april 2021
mr. D. Horeman	Lid-advocaat
mw. mr. K.C. van Hoogmoed	Lid-advocaat per 1 juli 2021
mw. mr. C.C. Horrevorts	Lid-advocaat per 1 juli 2021
mw. mr. A.S. Kamphuis	Lid-advocaat
mw. mr. I. de Laat	Lid-advocaat per 1 juli 2021
mr. P. van Lingen	Lid-advocaat
mr. R. Lonterman	Lid-advocaat
mw. mr. E.M.J. van Nieuwenhuizen	Lid-advocaat tot 1 april 2021
mr. C.C. Oberman	Lid-advocaat
mr. H.B. de Regt	Lid-advocaat
mw. mr. S. Wieberdink	Lid-advocaat
mr. C. Wiggers	Lid-advocaat
mw. mr. S. van Andel	Plv. lid-advocaat
mw. mr. M. Bootsma	Plv. lid-advocaat
mr. A. de Groot	Plv. lid-advocaat
mr. G. Kaaij	Plv. lid-advocaat

Naam	Functie
mr. H.C.M.J. Karskens	Plv. lid-advocaat tot 15 september 2021
mw. mr. M. Middeldorp	Plv. lid-advocaat tot 1 april 2021
mw. mr. E.J.M. van Rijckevorsel- Teeuwen	Plv. lid-advocaat tot 1 oktober 2021
mr. M.W. Schüller	Plv. lid-advocaat
mr. K. Straathof	Plv. lid-advocaat
mw. mr. S. el Bouazzati-van Excel	Griffier
mw. mr. N.M. Bakker	Waarnemend griffier per 13 december 2021
mw. mr. N. Abu Ghazaleh-Borgers	Plv. griffier per 1 november 2021
mw. mr. I.R. van der Veen	Plv. griffier van 1 februari tot 1 oktober 2021
mw. mr. A.E. van Oost	Plv. griffier raden van discipline
mw. mr. N.M.K. Damen	Zittingsgriffier
mw. mr. G. Panday	Zittingsgriffier
mw. mr. C.C. Horrevorts	Zittingsgriffier tot 1 juli 2021
mw. mr. F. de Wolf	Zittingsgriffier per 1 december 2021
mr. P. van Vliet	Zittingsgriffier per 1 december 2021

1 Voorwoord

2 Over tuchtrechter en tuchtrecht

3 Jaarcijfers 2021

4 Schorsingen en schrappingen

5 Samenstelling colleges in 2021

Hof van Discipline

Raad van Discipline Amsterdam

Raad van Discipline Arnhem-Leeuwarden

Raad van Discipline Den Haag

Raad van Discipline 's-Hertogenbosch

6 Links en informatie

Raad van Discipline Arnhem-Leeuwarden (arrondissementen Gelderland, Overijssel, Midden-Nederland en Noord-Nederland)

Naam	Functie
mr. J.U.M. van der Werff	Voorzitter
mr. P.F.A. Bierbooms	Plv. voorzitter
mw. mr. A.R. Creutzberg	Plv. voorzitter
mr. A.H.M. Dölle	Plv. voorzitter
mr. H.F.R. van Heemstra	Plv. voorzitter
mw. mr. K.H.A. Heenk	Plv. voorzitter
mw. mr. M.H. van der Lecq	Plv. voorzitter
mr. M.F.J.N. van Osch	Plv. voorzitter
mr. O.P. van Tricht	Plv. voorzitter
mr. J.R. Veerman	Plv. voorzitter
mr. A.E. Zweers	Plv. voorzitter
mr. F.E.J. Janzing	Lid-advocaat
mr. P.J.F.M. de Kerf	Lid-advocaat
mr. W.H. Kesler	Lid-advocaat
mw. mr. G.N. Paanakker	Lid-advocaat
mw. mr. M.H. Pluymen	Lid-advocaat
mw. mr. H.Q.N. Renon	Lid-advocaat
mw. mr. M.J.J.M. van Roosmalen	Lid-advocaat
mw. mr. S.H.G. Swennen	Lid-advocaat
mr. E.H. de Vries	Lid-advocaat
mr. P.S. van Zandbergen	Lid-advocaat
mr. F.B.M. van Aanhold	Plv. lid-advocaat
mw. mr. S.M. Bosch-Koopmans	Plv. lid-advocaat
mr. F.L.M. Broeders	Plv. lid-advocaat
mr. N.A. Heidanus	Plv. lid-advocaat

Naam	Functie
mr. A.C.H. Jansen	Plv. lid-advocaat
mr. E.J.C. de Jong	Plv. lid-advocaat
mw. mr. G.H.H. Kerkhof	Plv. lid-advocaat
mr. W.W. Korteweg	Plv. lid-advocaat
mw. mr. J.J.W. Lamme	Plv. lid-advocaat
mr. K.F. Leenhouts	Plv. lid-advocaat
mr. P.Th. Mantel	Plv. lid-advocaat
mw. mr. Y.M. Nijhuis	Plv. lid-advocaat
mr. C.W.J. Okkerse	Plv. lid-advocaat
mw. mr. C.A.Th. Philipsen	Plv. lid-advocaat
mw. mr. E.M.G. Pouls	Plv. lid-advocaat
mw. mr. P. Rijnsburger	Plv. lid-advocaat
mr. H.K. Scholtens	Plv. lid-advocaat
mw. mr. A.W. Siebenga	Plv. lid-advocaat
mr. H.H. Tan	Plv. lid-advocaat
mw. mr. M. Tijseling	Plv. lid-advocaat
mr. M.W. Veldhuijsen	Plv. lid-advocaat
mr. H.J. Voors	Plv. lid-advocaat
mr. S.J. de Vries	Plv. lid-advocaat
mw. mr. M.M. Goldhoorn	Griffier
mr. W.B. Kok	Plv. griffier
mw. mr. A.E. van Oost	Plv. griffier raden van discipline
mw. mr. J.M.G. Kuin-van den Akker	Zittingsgriffier
mw. mr. W.E. Markus-Burger	Zittingsgriffier
mw. mr. A.M. van Rossum	Zittingsgriffier

1 Voorwoord

2 Over tuchtrechter
en tuchtrecht

3 Jaarcijfers 2021

4 Schorsingen
en schrappingen

5 Samenstelling colleges in 2021

Hof van Discipline

Raad van Discipline Amsterdam

Raad van Discipline Arnhem-Leeuwarden

Raad van Discipline Den Haag

Raad van Discipline 's-Hertogenbosch

6 Links en informatie

Raad van Discipline Den Haag (arrondissementen Den Haag en Rotterdam)

Naam	Functie
mr. G.A.F.M. Wouters	Voorzitter
mw. mr. C.H. van Breevoort-de Bruin	Plv. voorzitter tot 1 oktober 2021
mw. mr. M.P.J.G. Göbbels	Plv. voorzitter
mr. S.M. Krans	Plv. voorzitter
mw. mr. H.C.A. de Groot	Plv. voorzitter vanaf 1 oktober 2021
mw. mr. A. van Luijk	Plv. voorzitter vanaf 1 oktober 2021
mw. mr. P.O.M. van Boven-de Groot	Lid-advocaat
mw. mr. J.G. Colombijn-Broersma	Lid-advocaat
mr. L.P.M. Eenens	Lid-advocaat
mr. R. de Haan	Lid-advocaat
mw. mr. T. Hordijk	Lid-advocaat
mw. mr. M.F. Laning	Lid-advocaat
mr. A.J.N. van Stigt	Lid-advocaat tot 1 februari 2021
mr. M.J. Smit	Lid-advocaat vanaf 1 april 2021
mr. A.C. van Seventer	Lid-advocaat vanaf 1 mei 2021

Naam	Functie
mw. mr. M.G. van den Boogerd	Plv. lid-advocaat
mr. J.H.M. Nijhuis	Plv. lid-advocaat
mr. P.J.E.M. Nuiten	Plv. lid-advocaat
mr. P.C.M. van Schijndel	Plv. lid-advocaat
mr. P. Rijpstra	Plv. lid-advocaat
mr. M. de Klerk	Plv. lid-advocaat
mr. R. Oranje-Jorna	Plv. lid-advocaat tot 1 oktober 2021
mr. A. Schaberg	Plv. lid-advocaat
mr. A.B. Baumgarten	Plv. lid-advocaat
mr. B.F. van Noort	Plv. lid-advocaat
mr. M.A.M. Wagemakers	Plv. lid-advocaat
mr. E.A.L. van Emden	Plv. lid-advocaat
mw. mr. A. Tijs	Griffier
mw. mr. C.M. van de Kamp	Plv. griffier
mw. mr. A.E. van Oost	Plv. griffier raden van discipline
mw. mr. M.M.C. van der Sanden	Zittingsgriffier

1 Voorwoord

2 Over tuchtrechter
en tuchtrecht

3 Jaarcijfers 2021

4 Schorsingen
en schrappingen

5 Samenstelling colleges in 2021

Hof van Discipline

Raad van Discipline Amsterdam

Raad van Discipline Arnhem-Leeuwarden

Raad van Discipline Den Haag

Raad van Discipline 's-Hertogenbosch

6 Links en informatie

Raad van Discipline 's-Hertogenbosch (arrondissementen Oost-Brabant, Limburg en Zeeland-West-Brabant)

Naam	Functie
mr. R.M.M. van den Heuvel	Voorzitter
mw. mr S.H.L. Baggel	Plv. voorzitter
mr. P.H. Brandts	Plv. voorzitter
mr. R.A.J. van Leeuwen	Plv. voorzitter
mw. mr. C.A.M. de Bruijn	Plv. voorzitter
mr. R.A.J. van Leeuwen	Plv. voorzitter
mr. drs. W.H.N.C. van Beek	Lid-advocaat
mr. R.J.H. van den Dungen	Lid-advocaat
mr. J.D.E. van den Heuvel	Lid-advocaat
mr. M. Callemijn	Lid-advocaat
mr. E.J.M. Rosier	Lid-advocaat
mr. H.C.M. Schaeken	Lid-advocaat
mr. M.M.C. van de Ven	Lid-advocaat

Naam	Functie
mr. A.J.F. van Dok	Plv. lid-advocaat
mw. mr. W.A.A.J. Fick-Nolet	Plv. lid-advocaat
mw. mr. A. Groenewoud	Plv. lid-advocaat
mr. L.J.G. de Haas	Plv. lid-advocaat
mr. U.T. Hoekstra	Plv. lid-advocaat
mw. mr N.M. Lindhout-Schot	Plv. lid-advocaat
mw. mr A.A.M. Schutte	Plv. lid-advocaat
mr. L.R.G.M. Spronken	Plv. lid-advocaat
mw. mr. I.J.M. Huysmans-van Opstal	Griffier
mw. mr. T.H.G. Huber-van de Langenberg	Plv. griffier
mw. mr. A.E. van Oost	Plv. griffier raden van discipline
mw. mr. C.M. van den Reek	Zittingsgriffier

-
- 1 Voorwoord
  - 2 Over tuchtrechter en tuchtrecht
  - 3 Jaarcijfers 2021
  - 4 Schorsingen en schrappingen
  - 5 Samenstelling colleges in 2021
  - 6 Links en informatie**

Links en informatie

1 Voorwoord

2 Over tuchtrechter
en tuchtrecht

3 Jaarcijfers 2021

4 Schorsingen
en schrappingen

5 Samenstelling
colleges in 2021

6 Links en informatie

Links en informatie

www.hofvandiscipline.nl
www.raadvandiscipline.nl
www.radenvandiscipline.nl

Beslissingen: www.tuchtrecht.nl en
www.tuchtrecht-updates.nl

Persvoorlichting:

mr. A. van Oost
e-mail: persvoorlichting@tuchtcollegesadvocatuur.nl
telefoon: 088-20 53 725

Colofon

Eindredactie:

- mr. T. Zuidema, voorzitter hof van discipline
- mr. G.A.F.M. Wouters, voorzitter raad van discipline Den Haag
- mr. A.M. Cornelisse-van den Berk, manager SOTA
- mr. A.E. van Oost, plaatsvervangend griffier raden van discipline

Met dank aan:

- mr. Q.R.M. Falger, voorzitter raad van discipline Amsterdam (tot 1 januari 2022)
- mr. R.M.M. van de Heuvel, voorzitter raad van discipline 's-Hertogenbosch (tot 1 mei 2022)
- mw. A.T. Dries, griffiemedewerker raad van discipline Arnhem - Leeuwarden
- de griffiers en griffiemedewerkers van de tuchtcolleges

Vormgeving:

oOdesign, Den Haag

© hof en raden van discipline 2022

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, kan voor de afwezigheid van eventuele (druk)fouten en onvolledigheden niet worden ingestaan.